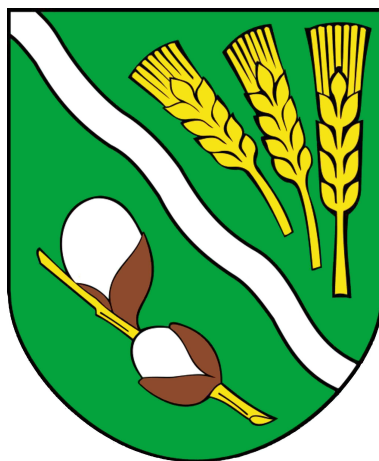

WÓJT GMINY WIERZBINEK

G M I N A W I E R Z B I N E K

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZMIANA STUDIUM

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik nr 1

Do Uchwały nr XVIII/167/16

Rady Gminy Wierzbinek z dnia 28 listopada 2016r.

Spis treści:

1. Wprowadzenie

- 1.1. Cel opracowania
- 1.2. Podstawa i zakres opracowania
- 1.3. Forma opracowania
- 1.4. Procedura formalno – prawna

2. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

- 2.1. Ogólna charakterystyka gminy
- 2.2. Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenów
- 2.3. Uwarunkowania planistyczne
- 2.4. Funkcje gminy i sieć osadnicza
- 2.5. Komunikacja i uzbrojenie terenu

3. Uwarunkowania wynikające z polityki przestrzennej o znaczeniu ponadlokalnym

- 3.1. Dokumenty szczebla wojewódzkiego
 - 3.1.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego
 - 3.1.2. Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020r.
- 3.2. Dokumenty szczebla powiatowego

4. Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

- 4.1. Ład przestrzenny i rozwój zrównoważony
- 4.2. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy
- 4.3. Stan ładu przestrzennego

5. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

- 5.1. Położenie geograficzne gminy
- 5.2. Powiązania przyrodnicze obszaru
- 5.3. Środowisko przyrodnicze
 - 5.3.1. Rzeźba terenu
 - 5.3.2. Krajobraz, fauna i flora
 - 5.3.3. Szata roślinna
 - 5.3.4. Zwierzęta
- 5.4. Dotychczasowe zmiany w środowisku przyrodniczym
- 5.5. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska
- 5.6. Struktura przyrodnicza obszaru i różnorodność biologiczna
 - 5.5.1. Ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych
- 5.7. Budowa geologiczna
- 5.8. Zasoby wód podziemnych
- 5.9. Zasoby wód powierzchniowych
- 5.10. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna
 - 5.10.1. Gleby i ich wykorzystanie
 - 5.10.2. Gospodarka leśna

6. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
 - 6.1. Zarys historii obszaru gminy
 - 6.2. Stan dziedzictwa kulturowego
 - 6.3. Zespoły sakralne, pałacowe i dworskie
 - 6.4. Cmentarze
 - 6.5. Obiekty architektury i budownictwa
 - 6.6. Zabytki archeologiczne
 - 6.6.1. Stanowiska archeologiczne
 - 6.6.2. Obszary szerokopłaszczyznowych prac ziemnych, związanych z budową dróg, budynków halowych itp.
 - 6.6.3. Obszary szerokopłaszczyznowych prac ziemnych, związanych z eksploatacją złóż węgla brunatnego i surowców mineralnych
7. Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia
 - 7.1. Warunki mieszkaniowe
 - 7.2. Rynek pracy
 - 7.3. Bezrobocie
 - 7.4. Administracja i usługi
 - 7.5. Placówki oświatowe
 - 7.6. Usługi zdrowia i opieka społeczna
 - 7.7. Usługi kultury
 - 7.8. Turystyka, wypoczynek i rekreacja
8. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia
 - 8.1. Charakterystyka zagrożeń stanu bezpieczeństwa
 - 8.2. Jednostki powołane do ochrony bezpieczeństwa publicznego
9. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy
 - 9.1. Zagadnienia demograficzne
 - 9.1.1. Struktura ludności
 - 9.1.2. Ruch naturalny ludności
 - 9.1.3. Ruch migracyjny
 - 9.1.4. Struktura wieku i płci
 - 9.1.5. Prognoza rozwoju ludności
 - 9.2. Analiza ekonomiczna i prognoza budżetu gminy
 - 9.3. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy
 - 9.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę
 - 9.4.1. Zapotrzebowanie na nową zabudowę w skali gminy
 - 9.4.2. Szacowanie chłonności
 - 9.5. Możliwości rozwoju gminy
10. Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów

11. Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych
12. Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych
13. Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.
14. Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych
15. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami
 - 15.1. Stan komunikacji
 - 15.1.1. Komunikacja drogowa
 - 15.1.2. Transport kolejowy
 - 15.2. Stan systemów infrastruktury technicznej
 - 15.2.1. Gospodarka wodno-ściekowa
 - 15.2.2. Gospodarka odpadami
 - 15.2.3. Gospodarka energetyczna
 - 15.2.4. System gazowniczy
 - 15.2.5. Rurociągi paliwowe
 - 15.2.6. Telekomunikacja i komunikacja elektroniczna
16. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych
17. Uwarunkowania wynikające z wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej

1. Wprowadzenie

1.1. Cel opracowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest:

- spełnieniem zadania, jako obowiązku wynikającego z systemu planowania społeczno gospodarczego kraju i związanego z tym systemu prawnego,
- wyrazem świadomości społecznej, ekologicznej oraz kulturowej samorządu gminy odpowiedzialnego za racjonalne gospodarowanie i korzystanie z zasobów środowiska przyrodniczego,
- wykładnią kształtowania polityki przestrzennej państwa z uwzględnieniem zadań mogących służyć realizacji celów publicznych o znaczeniu ponad – lokalnym,
- podstawą dla racjonalnego dysponowania przestrzenią w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego gminy przy zachowaniu cennych wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Zadaniem studium jest:

- rozpoznanie wartości środowiska przyrodniczego, kulturowego oraz społeczno - gospodarczego jako wartości niematerialnej i materialnej, aktualizacja danych, ocena obecnego stanu tych wartości,
- dostosowanie obowiązującego studium do aktualnego stanu prawnego w tym w szczególności do planu zagospodarowania województwa wielkopolskiego, uchwalonego uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nr XLVI/690/ z dnia 26 kwietnia 2010r. do obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 199, z późn. zm.), do aktualnie obowiązujących przepisów szczególnych w tym: w zakresie ochrony środowiska, gospodarki nieruchomościami i innych,
- na podstawie aktualizacji uwarunkowań, określenie warunków dalszego funkcjonowania oraz wyznaczenie kierunków rozwoju jakościowego i przestrzennego gminy,
- wykazanie szans rozwoju przestrzennego w granicach jednostki administracyjnej oraz na wyznaczonych obszarach o znaczeniu ofertowym.

Sporządzenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stwarza szansę poznania aktualnego stanu ładu przestrzennego. Pozwoli na ukierunkowanie działań planistycznych poprzez wyznaczenie obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planów zagospodarowania przestrzennego i dla których gmina zamierza takie plany sporządzić. Rozpoznanie stanu środowiska naturalnego z uwzględnieniem aktualnie obowiązujących wymogów prawnych dla jego ochrony określi warunki dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu, wskaże tereny wyłączone spod zabudowy, obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, oraz wskazane do zalesienia. Studium uwzględni także aktualny stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej i dostosuje rozwój tych systemów do możliwości finansowych gminy. Studium wskaże tereny wymagające przekształceń i rehabilitacji.

Przy sporządzeniu Studium uwzględniono opracowania wykonane dla gminy, tj.:

- Program Ochrony Środowiska dla gminy Wierzbinek na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019,
- Plan gospodarki odpadami dla gminy Wierzbinek 2004,
- Strategia Rozwoju Gminy Wierzbinek 2004-2016,
- Program opieki nad zabytkami dla Gminy Wierzbinek na lata 2013-2016.

1.2. Podstawa i zakres opracowania

Podstawę opracowania stanowią:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 647, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. poz. 1233),
- Uchwała nr IV/14/15 Rady Gminy Wierzbinek z dnia 10 marca 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzbinek

Zakres opracowania obejmuje obszar gminy w granicach administracyjnych.

Opracowanie stanowi zmianę - aktualizację Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wierzbinek, zatwierdzonego uchwałą

Rady Gminy Wierzbinek XLI/260/10z dnia 30 czerwca 2010r. Podstawą formalną do opracowania zmiany Studium jest Uchwała nr IV/14/15 Rady Gminy Wierzbinek z dnia 10 marca 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzbinek

W tekście i rysunku Studium wprowadzono następujące zmiany:

- zaktualizowano uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
- zaktualizowano prognozę demograficzną i inne dane statystyczne,
- zaktualizowano wytyczne z planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego i strategii rozwoju,
- zaktualizowano planowane inwestycje (część projektowanych i zalecanych w Studium inwestycji została już zrealizowana),
- zaktualizowano część tekstową Studium w związku ze zmianą przepisów,
- zmieniono przeznaczenie niewielkich fragmentów terenów wynikających ze złożonych wniosków, które uzupełniają istniejące funkcje. Przyjęte wnioski, w większości, dotyczą terenów położonych w powiązaniu z istniejącą lub projektowaną zabudową w obowiązującym Studium, zostały oznaczone i ponumerowane na rys. studium,
- w celu czytelnej narracji zmieniono układ rozdziałów,
- zaktualizowano i uczyelniono rysunek Studium.

1.3. Forma opracowania

Na elaborat studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego składają się następujące części opracowania:

1. Elaborat opisowy pt.: „Gmina Wierzbinek - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - Zmiana studium - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”.
2. Elaborat opisowy pt.: „Gmina Wierzbinek - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - Zmiana studium - Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.
3. Rysunek pt.: „Gmina Wierzbinek - Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” Skala 1 : 20 000.

4. Rysunek pt.: „Gmina Wierzbinek - Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - Kierunki zagospodarowania przestrzennego” Skala 1 : 20 000.

1.4. Procedura formalno – prawna

Wójt Gminy Wierzbinek zobligowany Uchwałą nr IV/14/15 Rady Gminy Wierzbinek z dnia 10 marca 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzbinek, do wykonania jej postanowień podjął czynności formalno – prawne:

- Ogłosił w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie - poprzez obwieszczenie w poszczególnych sołectwach, o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium, określając formę, miejsce i termin składania wniosków dotyczących w/w studium. Ogłoszenie i obwieszczenie sporządzono wg wzoru z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
- Pismem z dnia 11.05.2015r. zawiadomił instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu studium w tym Wojewodę Wielkopolskiego i Zarząd Województwa Wielkopolskiego o przystąpieniu do opracowania zmiany studium gminy Wierzbinek. Do Urzędu Gminy w Wierzbinku wpłynęły odpowiedzi na wysłane zawiadomienia. Wójt rozpatrzył wnioski i przystąpił do sporządzania studium.
- W dniu 20.11.2015r. projekt zmiany studium uzyskał pozytywną opinię gminnej komisji urbanistyczno - architektonicznej, został uzgodniony z Zarządem Województwa Wielkopolskiego w zakresie jego zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa, oraz z Wojewodą Wielkopolskim w zakresie zgodności z programami służącymi realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym. Projekt zmiany studium został zaopiniowany pozytywnie przez właściwe organy i instytucje.
- Wójt ogłosił w dniu 06.05.2016r. w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie, oraz w sposób zwyczajowy, o wyłożeniu projektu zmiany

studium do publicznego wglądu na okres od 16.05.2016r. do 06.06.2016r. oraz zorganizował dyskusję publiczną nad przyjętymi w projekcie rozwiązaniami.

W ogłoszeniu powyższym wyznaczył termin, w którym osoby prawne oraz fizyczne oraz jednostki nie posiadające osobowości prawnej mogą wnosić uwagi dotyczące projektu zmiany studium.

- W dniu 28 listopada 2016r. przedstawił Radzie Gminy do uchwalenia projekt zmiany studium. Uchwałą Rady Gminy w Wierzbinku nr XVIII/167/16 uchwalone zostało „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wierzbinek – Zmiana Studium”, rozstrzygnięto jednocześnie o sposobie rozpatrzenia uwag.

2. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

2.1. Ogólna charakterystyka gminy

Wierzbiniek to typowa gmina rolnicza, położona na północy powiatu konińskiego, w północno - wschodniej części Wielkopolski.

Obszar gminy graniczy:

- na północy i północnym wschodzie z woj. Kujawsko - Pomorskim,
- na południu z gminą Sompolno,
- na południowym zachodzie z gminą Ślesin,
- na południowym wschodzie z gminą Babiak,
- na zachodzie z gminą Skulsk.

Naturalne granice stanowią: Kanał Warta – Gopło, rzeka Noteć i Kanał Notecki wraz z łąkami.

Gmina położona jest na szlaku turystycznym Licheń - Ciechocinek – Inowrocław.

Powiązanie z regionem zapewniają:

- drogi wojewódzkie: nr 263 relacji Słupca-Ślesin-Sompolno-Kłodawa-Dąbie oraz nr 266 relacji /Ciechocinek-Służewo-Radziejów/-Sompolno-Konin
- magistrala kolejowa północ południe (Herby – Gdynia) ze stacją w miejscowości Zaryń.

Powierzchnia gminy -14 755ha.

Gmina Wierzbiniek podzielona jest na 25 sołectw w których znajduje się 75 miejscowości i 105 przysiółków.

Ludność gminy wynosi 7567 osoby (według danych GUS z 2014r.)

2.2. Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenów

Struktura użytkowania gruntów oraz udział procentowy w stosunku do powierzchni ogólnej gminy przedstawia się następująco:

- użytki rolne razem 11768 ha (79,7%),
- użytki rolne - grunty orne 9869 ha (66,8%),
- użytki rolne – sady 237 ha (1,6%),
- użytki rolne - łąki i pastwiska trwałe 1364 ha (9,2%),
- grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem 1862 ha (12,6%),

- jeziora i wody otwarte 898 ha (6%),
- grunty zabudowane i zurbanizowane razem 567 ha (3,8%),
- grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe 34 ha (0,23%),
- grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe 21ha (0,14%),
- nieużytki 481 ha (3,2%).

2.3. Uwarunkowania planistyczne

Obowiązująca do chwili uchwalenia niniejszego studium, zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzbinek zatwierdzona była uchwałą XLI/260/10 Rady Gminy Wierzbinek z dnia 30.06.2010r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzbinek. Zmiana ta dotyczyła obszaru w granicach Gminy Wierzbinek.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

L.p.	Numer uchwały i data	Treść uchwały	Publikacja uchwały
1.	100/XIV/2000 z dnia 28 czerwca 2000r.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przebiegu rurociągu Polskiego Koncernu Naftowego S.A. w granicach gminy Wierzbinek	Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 57 Poz. 696 z dnia 19 października 2009r.
2.	61/VIII/2003 z dnia 30 czerwca 2003 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzbinek	
3.	XXXII/189/09 RADY GMINY WIERZBINEK z dnia 18 września 2009 r.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla inwestycji celu publicznego – eksploatacja węgla brunatnego metodą odkrywkową - odkrywka Tomisławice gmina Wierzbinek – Etap I	Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 183 Poz. 3094 z dnia 19 października 2009r.

4.	XXXII/190/09 RADY GMINY WIERZBINEK z dnia 18 września 2009 r.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla inwestycji celu publicznego – eksploatacja węgla brunatnego metodą odkrywkową - odkrywka Tomisławice gmina Wierzbiniek – Etap II	Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 183 Poz. 3095 z dnia 19 października 2009r.
5.	XLII/264/10 z dnia 28 lipca 2010 r.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego wybranych terenów na obszarze gminy Wierzbiniek	DZ. URZ. WOJ. 2010.205.3758 Ogłoszony: 08.10.2010
6.	XXX/258/13 Rady Gminy Wierzbiniek z dnia 18 października 2013 r.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wybranych terenów na obszarze gminy Wierzbiniek	DZ. URZ. WOJ. 2013.6535 Ogłoszony: 21.11.2013

2.4. Funkcje gminy i sieć osadnicza

Pod względem funkcjonalnym teren gminy Wierzbiniek można podzielić na strefy zróżnicowane pod względem potencjalnych przydatności obszaru do różnych funkcji użytkowych.

Teren rolniczy z wiodącymi funkcjami produkcji rolnej, wraz z siecią osadniczą i infrastrukturą. Obejmuje głównie północno - zachodnią część gminy. Posiada korzystne warunki glebowe dla produkcji rolnej. Teren jest obecnie użytkowany rolniczo i nie przewiduje się zmian jego funkcji.

Tereny koncentracji zabudowy mieszkaniowo – usługowej w gminie zlokalizowane są w miejscowościach: Wierzbiniek, Sadlno, Morzyczyn, Mąkoszyn. Pozostałe miejscowości tworzą oddzielne zespoły o różnym stopniu zwartości, głównie ułożone wzdłuż dróg powiatowych i gminnych. Na terenach o zwiększonym udziale gleb korzystnych dla rolnictwa występują rozproszone siedliska.

Teren eksploatacji i przekształceń. Obejmuje teren położony w centralnej części gminy, w osi wyznaczonej przez miejscowości Boguszyce – Tomisławice. Na tym obszarze prowadzona jest działalność związana z górnictwem odkrywkowym.

Tereny leśne położone w obrębie Goplańsko – Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z wiodącą funkcją utrzymania dotychczasowego sposobu

zagospodarowania ziemi w formie gospodarki leśnej z możliwością dolesień na obszarach zajętych pod uprawy rolne.

Tereny o wysokim potencjale przyrodniczym, położone w południowej części gminy, w dolinie rzeki Noteci. Obejmują ekosystemy wodne, bagienne, łąkowe i leśne o kluczowym znaczeniu dla utrzymania funkcji doliny Noteci jako krajowego korytarza ekologicznego.

Walory środowiska na pozostałych obszarach gminy umożliwiają utrzymanie istniejącego użytkowania nie stwarzając jednocześnie ograniczeń dla jego zmiany.

2.5. Komunikacja i uzbrojenie terenu

Elementem wiążącym ze sobą jednostki osadnicze jest system dróg, na który składają się:

1) Drogi wojewódzkie: nr 263 relacji Słupca-Ślesin-Sompolno-Kłodawa-Dąbie oraz nr 266 relacji /Ciechocinek-Służewo-Radziejów/-Sompolno-Konin.

2) Drogi powiatowe przebiegające przez teren gminy Wierzbinek:

- nr 3190P (droga powiatowa 3189P - Skulsk -Wilcza Kłoda - Włodzimiera - Kolonia Warzymowska - Koszewo - Morzyczyn - droga powiatowa 3191P),
- nr 3191P (Nowa Wieś) granica województwa -Telarkowo - Racięcín - Morzyczyn - Stara Ruda - Leśnictwo - droga wojewódzka 263),
- nr 3192P (droga powiatowa 3191P - Racięcín - Sadlno - droga powiatowa 3193P),
- nr 3193P (droga powiatowa 3191P - Morzyczyn - Ruszkowo - Sadlno - Wandzinowo - droga wojewódzka 266),
- nr 3194P (Nowa Wieś) granica powiatu konińskiego – Witkowice - Tomisławice - droga wojewódzka 266),
- nr 3195P (droga wojewódzka 266 - Tomisławice - Tomaszewo – granica województwa (Gradowo Nowe),
- nr 3196P (droga wojewódzka 266 - Janowice - Kryszkowice - Galczyce - granica województwa (Józefowo),
- nr 3197P (droga wojewódzka 266 - Wierzbinek - Boguszyce – Posada - Zaryń - Mąkoszyn - granica województwa (Sierakowy),
- nr 3198P (droga wojewódzka 266 - Łysek - Zielonka - droga pow. 3197P),

- nr 3199P (droga powiatowa 3197P - Mąkoszyn - granica powiatu kolskiego (Janowice),
 - nr 3200P (droga powiatowa 3197P -Zaryń - Ośno Podleśne - Ośno Górne - Wierzbie - droga wojewódzka 263),
 - nr 3175P (droga powiatowa 3197P - Władysławowo - granica województwa (Krogulec),
- 3) sieć dróg gminnych,
- 4) magistrala kolejowa północ południe (Herby – Gdynia) ze stacją w miejscowości Zaryń.

Stopień zwodociągowania gminy wynosi ok. 100%. Poszczególne ujęcia wody zaopatrują w wodę mieszkańców przyległych okolic i tak:

- hydrofornia Wierzbinek - Chlebowo – zaopatruje miejscowości: Wierzbinek, Boguszyce, Boguszycki, Sadlno, Ziemięcín, Tomisławie, Krzyszkowice, Galczyce, Palmowo, Stanisławowo, Janowice, Ostrowo, Tomaszowo,
- hydrofornia w Zaryniu - Zaryń, Zamość, Mąkoszyn, Goczki, Sumin, Bratki, Zielonka, Posada, Synogać, częściowo Łysek, Chlebowo, Gaj, Dębowiec, Kazimierzewo,
- hydrofornia w Racięcinie – Racięcín, Kol. Racięcín, Stara Ruda, Wilcza Kłoda, Morzyczyn, Kalina, Broniszewo, Zaborowo, Ruszkowo, Ruszkówek, Janowo, Talarkowo, Słomkowo, Kwiatkowo, Straszewo, Pagórki, Witkowice, Walerianowo, Helenowo, Wójcinek, Teresewo, Nykiel, Kazimierowo.

Gospodarka ściekowa rozwiązywana jest indywidualnie, w oparciu o bezodpływowe zbiorniki ścieków które są wywożone przez wyspecjalizowane firmy do punktów zlewnych w sąsiednich gminach.

Przyzagrodowe oczyszczalnie eksploatowane są w następujących szkołach Morzyczynie, Boguszykach, Mąkoszynie, Zaryniu, Tomisławicach i Zakrzewku. W 2010r. wybudowano biologiczną modułową oczyszczalnię ścieków w Wierzbinku. Program gospodarki wodno – ściekowej gminy obejmuje skanalizowanie wsi, charakteryzujących się zwartą zabudową. Są to Wierzbinek i Boguszyce, Sadlno oraz Morzyczyn, Ruszkowo i Ziemięcín.

Dla pozostałych miejscowości, z uwagi na duże rozproszenie zabudowy mieszkaniowej zaleca się użytkowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.

Korzystający z instalacji w % ogółu ludności		
wodociąg	%	98,2
kanalizacja	%	2
Wodociągi		
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	221,9
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	7431
Kanalizacja		
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	2,9
ścieki odprowadzone	dam3	3
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	151

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych 2014r.

Dla powiatu konińskiego oraz ogółu terenów wiejskich w województwie powyższe dane są następujące:

Korzystający z instalacji w % ogółu ludności - dla powiatu konińskiego		
wodociąg	%	96,8
kanalizacja	%	37,2

Korzystający z instalacji w % ogółu ludności - dla województwa wielkopolskiego (tereny wiejskie)		
wodociąg	%	94,4
kanalizacja	%	43,7

Na terenie gminy Wierzbinek znajduje się jedna oczyszczalnia ścieków przemysłowych (Firma Produkcyjno – Handlowo - Usługowa „FILAR” z siedzibą w Zaryniu) w związku z prowadzoną działalnością przemysłową - produkcja papierów higienicznych.

3. Uwarunkowania wynikające z polityki przestrzennej o znaczeniu ponadlokalnym

3.1. Dokumenty szczebla wojewódzkiego

Do dokumentów szczebla wojewódzkiego należą Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego i Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020r.

3.1.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego został przyjęty uchwałą Nr XLVI/690/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010r. w sprawie uchwalenia zmiany planu zagospodarowania przestrzennego Woj. Wlkp.

Plan określa rolę gminy w strukturze funkcjonalno – przestrzennej województwa i zasady polityki kształtującej różne aspekty zagospodarowania obszaru gminy w nawiązaniu do obecnych tendencji i zjawisk występujących w przestrzeni. Strukturę przestrzenną tworzy układ systemowy, gdzie poszczególne elementy sieci osadniczej powiązane są wzajemnymi relacjami o charakterze wielofunkcyjnym. Szkieletem dla tych relacji jest układ komunikacyjny, pełniący podstawową rolę w procesie dyfuzji rozwoju. Obok elementów sieci osadniczej strukturę określają obszary o szczególnych cechach geograficznych bądź społeczno – gospodarczych, które tworzą skomplikowaną sieć powiązań funkcjonalno – przestrzennych z pozostałymi elementami systemu.

Na obszarze gminy Wierzbinek Plan zagospodarowania przestrzennego województwa określa przenikające się wzajemnie strefy o zróżnicowanej polityce rozwoju. Należą do nich:

- strefa wielofunkcyjnego rozwoju terenów otwartych,
- strefa rekreacji, ślesiński rejon rekreacyjny,
- system obszarów chronionych i powiązań przyrodniczych,
- strefa wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego,
- wschodni obszar problemowy – minimalizacji wpływu eksploatacji odkrywkowej węgla brunatnego na pozostałe funkcje terenu.

Strefa wielofunkcyjnego rozwoju terenów otwartych – obejmuje tereny o warunkach nie sprzyjających intensywnej produkcji rolnej, nie kwalifikujące się dla rekreacji o ponadlokalnym znaczeniu, położone na uboczu głównych tras

komunikacyjnych i tym samym o ograniczonych szansach na rozwój działalności gospodarczej. Bez wsparcia z zewnątrz gminy położone w tych strefach, nie są w stanie przełamać bariery opóźnienia cywilizacyjnego, gospodarczego i technicznego. Oprócz rolnictwa – obecnie głównej gałęzi gospodarki, konieczne jest wspieranie pozarolniczej działalności produkcyjnej i usługowej, aktywizacji lokalnego potencjału kulturowego i społecznego, w tym z wykorzystaniem lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego. Wielofunkcyjność tych stref, wynikająca z istniejącego zagospodarowania, jak i potencjalnych możliwości rozwoju przestrzennego stanowi podstawę dla dalszego ich rozwoju. Rejony charakteryzujące się mniejszą przydatnością dla produkcji rolniczej powinny stanowić potencjalne obszary prowadzenia polityki zwiększania lesistości.

Jedną z możliwości rozwoju w tej strefie jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Rozwój tego rodzaju działalności musi uwzględniać istniejące uwarunkowania dotyczące ochrony przyrody, kultury i krajobrazu. Dotyczy to w szczególności lokalizacji elektrowni wiatrowych.

System obszarów chronionych i powiązań przyrodniczych – warunkiem prawidłowego rozwoju województwa jest ochrona całego środowiska – obszarów szczególnie cennych przyrodniczo, jak i pozostałych walorów środowiska, niezależnie od ich powiązań funkcjonalno – przestrzennych. Ochroną należy objąć nie tylko elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego, które już dziś chronione są na podstawie przepisów szczególnych, ale również te dobra, które wymagają zabezpieczenia przed degradacją, tak by mogły przetrwać i służyć przyszłym pokoleniom. Ich ochrona wymaga bądź poszerzenia obszarów i obiektów chronionych, bądź rozszerzenia i uzupełnienia obowiązujących przepisów lub też objęcia ich ochroną na podstawie specjalnych zapisów w prawie lokalnym.

Jednak, mimo że obszary objęte ochroną prawną zajmują znaczne powierzchnie, nie tworzą one na terenie województwa wielkopolskiego zwartej, wzajemnie uzupełniającej się sieci ekologicznej. Część form ochrony przyrody tworzy „wyspy ekologiczne”. Brak spójności między tymi „wyspami” naraża je na obniżenie odporności biologicznej oraz stopniową degradację.

Jednym z najważniejszych celów ochrony przyrody i krajobrazu Wielkopolski jest więc stworzenie spójnego systemu obszarów chronionych i sieci ekologicznej, uwzględniającego powiązania przyrodnicze z obszarami województw sąsiednich.

Strefa wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego – działania na terenach określanych jako obszary polityki wspierania rozwoju powinny prowadzić do pobudzenia aktywności gospodarczej i społecznej tych terenów. Za priorytety działań uznaje się:

- wspieranie inicjatyw lokalnych, zmierzających do poprawy standardów życia oraz likwidację bezrobocia,
- pomoc w ubieganiu się o środki na inwestycje, w tym szczególnie te związane z gospodarką komunalną oraz komunikacją,
- działania na rzecz wzrostu innowacyjności, w tym szczególnie tworzenie platform współpracy między ośrodkami naukowymi a działami gospodarki wdrażającymi nowoczesne technologie,
- zwiększanie dostępności do usług, w tym szczególnie nauki i szkolnictwa wyższego,
- zachęcanie do inwestowania oraz wykorzystywania lokalnego potencjału ludzkiego,
- zmianę systemu gospodarowania w rolnictwie mającą wpływ na wzrost efektywności produkcji rolnej,
- zmniejszenie liczby osób utrzymujących się z rolnictwa poprzez wspieranie polityki społecznej, dążącej do przekwalifikowania i zmiany zawodu,
- kierowanie bezpośrednio środków finansowych wspomagających lokalne budżety gmin.

Wschodni obszar problemowy – minimalizacji wpływu eksploatacji odkrywkowej węgla brunatnego na pozostałe funkcje terenu – w obszarze tym występują konflikty pomiędzy powierzchnią eksploatacją węgla brunatnego i produkcją energii elektrycznej, a wysokimi walorami rekreacyjnymi tego terenu. Obszar ten obejmuje powiat koniński oraz gminy powiatów: tureckiego, kolskiego i słupeckiego. Teren górniczy w ujęciu perspektywy eksploatacyjnej obejmuje około 150 tys. ha.

Znaczące przeobrażenia środowiska związane z obecną eksploatacją węgla widoczne są nie tylko w morfologii terenu (pojawienie się pagórków o wysokości kilkudziesięciu metrów i zagłębień do 75 m), ale przede wszystkim w zmianie stosunków wodnych. Zmiany te mają charakter wieloprzestrzenny i pociągają ze sobą przeobrażenia w pozostałych komponentach środowiska przyrodniczego, w tym

m.in. powodują powstanie rozległych lejów depresyjnych w piętrze czwarto- i trzeciorzędowym, których widocznym skutkiem jest:

- zanikanie wody w studniach,
- zmniejszenie wydajności czynnych ujęć wód podziemnych lub konieczność ich likwidacji,
- zmiana naturalnej sieci hydrograficznej i reżimu hydrologicznego istniejących cieków i zbiorników powierzchniowych (osuszenie obszarów podmokłych, małych jezior i stawów, wahania stanów wód w jeziorach oraz trwałe obniżenie poziomu zwierciadła w niektórych z nich),
- zmiana w ilościach, rozmiarach bądź zanik szaty roślinnej (np. zmiana niektórych siedlisk leśnych, szczególnie w borach świeżych),
- przesuszenie niektórych rodzajów gleb pod wpływem obniżenia wód gruntowych, a tym samym zmniejszenie plonów.

Rejon rekreacyjny ślesieński – Obejmuje obszary, które ze względu na swoje cechy dają podstawy dla rozwoju rekreacji w różnych formach. Przestrzenny i funkcjonalny rozwój rekreacji opierać się będzie na następujących przesłankach:

- obszary położone z dala od dużych ośrodków miejskich, atrakcyjne przyrodniczo i krajobrazowo, mogą być przeznaczone dla wypoczynku pobytowego, zarówno masowego, jak i indywidualnego. Obecnie coraz większego znaczenia nabiera agroturystyka, która z powodzeniem może rozwijać się również na obszarach mniej ciekawych pod względem przyrodniczym;
- na terenach leśnych rozwijać się mogą popularne formy wypoczynku, takie jak łowiectwo i zbieractwo,
- największe jeziora województwa kwalifikują się do uprawiania sportów wodnych, a rzeki – do spływów kajakowych oraz uprawiania żeglugi na jachtach motorowych,
- obszary o urozmaiconej rzeźbie oraz obszary pokopalniane w okolicach Konina i Turku pozwalają na przystosowanie ich do uprawiania turystyki kwalifikowanej i ekstremalnej,
- miejscowości najciekawsze pod względem zasobów dziedzictwa kulturowego oraz szlaki historyczne przechodzące przez obszar województwa to atrakcje,

które przyciągać będą turystów indywidualnych oraz zorganizowane grupy, w tym grupy pątnicze.

3.1.2. Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020r.

Dokument został przyjęty uchwałą Nr XLII/692A/05 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 19 stycznia 2005 r. w sprawie uchwalenia Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku.

Podstawową misją województwa jest skupienie wszystkich podmiotów Publicznych działających na rzecz wzrostu konkurencyjności regionu i poprawy warunków życia mieszkańców oraz uzyskanie efektu synergii poprzez stworzenie spójnej koncepcji wykorzystania środków publicznych.

Tak określona misja zmierzać ma do realizacji głównego celu, jakim jest poprawa jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej, skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców.

Głównym zadaniem kształtowania rozwoju przestrzennego województwa powinno być zatem optymalne wykorzystanie uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych – dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców i sprawnego funkcjonowania podmiotów gospodarczych znajdujących się na obszarze województwa.

Realizacja zadań określonych przez Strategię w planowaniu przestrzennym sprowadza się do dwóch głównych celów strategicznych:

- dostosowania przestrzeni do wyzwań XXI wieku,
- zwiększenia efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa.

Jednym z celów operacyjnych jest wzrost spójności komunikacyjnej oraz powiązań z otoczeniem. Cel ten będzie realizowany przez inwestycje transportowe, promocję komunikacji zbiorowej i wzrost bezpieczeństwa komunikacyjnego.

Strategia określa szczegółowe cele operacyjne, których odzwierciedlenie przestrzenne zostało zawarte w PZP Województwa Wielkopolskiego (2010 r.).

3.2. Dokumenty szczebla powiatowego

Do dokumentów szczebla powiatowego należy Plan Rozwoju Lokalnego powiatu Konińskiego na lata 2008 – 2013r. oraz Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu konińskiego Na lata 2014 –2015.

4. Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

4.1. Ład przestrzenny i rozwój zrównoważony

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przez **ład przestrzenny** należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno - gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno - estetyczne. Ustawa stanowi, że ład przestrzenny stanowi podstawę działań gminy w zakresie polityki przestrzennej i ustalania zasad zagospodarowania i zabudowy terenów.

Dbłość o ład przestrzenny, jedno z naczelných zadań samorządu terytorialnego, leży w interesie poszczególnych mieszkańców gminy, zapewniając im zarówno wysoką jakość życia w odniesieniu do warunków przestrzennych, jak i w interesie gminy jako wspólnoty, zapewniając jej atrakcyjność dla przybyszów z zewnątrz.

Z kolei **zrównoważony rozwój** to, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, taki rozwój społeczno – gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Stopień spełnienia zasad kształtowania ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju wpływa bezpośrednio na walory użytkowe przestrzeni i wartość nieruchomości.

4.2. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

Istniejące zagospodarowanie terenu gminy, nawiązuje do historycznych uwarunkowań związanych z podziałami gruntów i rozwojem osadnictwa. Zabudowa gminy bezpośrednio łączy się z rolnictwem, które jest wiodącą funkcją gospodarczą gminy i odzwierciedla jego indywidualny charakter oraz strukturę władania. Widoczne jest uporządkowanie zabudowy siedliskowej i pasmowa obudowa dróg gminnych oraz powiatowych. Występują tutaj średniej wielkości gospodarstwa rolne o mieszanym kierunku produkcji, lokalne ciągi ekologiczne i obszary lasów. Na

terenie gminy nie ma zakładów, które by swoją działalnością zatrwały lokalne środowisko.

Obszar gminy dzieli się na rejony strukturalne o wydzielonych funkcjach wiodących. Granice tych rejonów związane są z rejonami zróżnicowanymi przyrodniczo. Można tu wyróżnić centralną, najsilniej zurbanizowaną część gminy w rejonie Wierzbinka i Sadlna, obejmującą obszary o różnych funkcjach, z których dominujące, to koncentracja zabudowy i usług wzdłuż ciągu drogi wojewódzkiej oraz dróg powiatowych.

Wschodnia część gminy, w okolicach Zarynia objęta Goplańsko-Kujawskim Obszarem Chronionego Krajobrazu to głównie tereny lasów i dolesień.

Funkcja rolnicza występuje głównie w północno – zachodniej części gminy. Winna być utrzymana na terenach występowania gleb o najwyższej bonitacji.

4.3. Stan ładu przestrzennego

Generalnie, przestrzeń gminy wykazuje pożądany stopień uporządkowania. Nie występują istotne konflikty funkcjonalno-przestrzenne o skali gminnej. Przestrzeń północnej części gminy, przekształcana stopniowo w wyniku działalności Kopalni Węgla Brunatnego, poprzez rekultywację zostanie zaadaptowana dla nowych, rekreacyjnych form użytkowania i stopniowo będzie włączana do struktury funkcjonalnej gminy.

Gmina, dokładając starań w kierunku harmonizowania przestrzeni, podejmuje działania w kierunku sporządzania planów miejscowych dla terenów o znacznej presji inwestycyjnej, zwłaszcza w sferze zabudowy mieszkaniowej, usługowej i rekreacyjnej.

Do negatywnych tendencji związanych ze stanem ładu przestrzennego w gminie należą:

- rozpraszanie się zabudowy,
- fragmentacja i zmniejszanie się przestrzeni otwartych i rolniczych,
- degradacja zabudowy stanowiącej społeczne dziedzictwo,
- brak poszanowania dla wartości przyrodniczo-krajobrazowych gminy, przejawiający się w chaotycznym zagospodarowywaniu terenów rekreacyjnych.

5. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

5.1. Położenie geograficzne gminy

Według podziału morfologicznego W. Stankowskiego, obszar gminy Wierzbinek leży w obrębie Regionu XI – Wysoczyzna Kłodawska.

Centralną część gminy zajmuje równina Sompoleńska, jako wysoczyzna morenowa, falista o deniwelacji 5–10m. Zbudowana z materiału pochodzenia wodnolodowcowego. Związane to jest z postojem lądolodu w okresie maksymalnego zasięgu i jego recesją. Bezpośrednio przed czołem lądolodu tworzyły się pola sandrowe zbudowane z piasków. Na tym terenie występują też gliny zwałowe, należące do zlodowacenia północnopolskiego.

Południowo zachodnia część obszaru zajęta jest przez wysoczyznę morenową płaską o deniwelacji 3–5m. Jest ona zbudowana z pojedynczych wzniesień składających się z gliny zwałowej, a na skłonach z piasków i żwirów pochodzenia wodnolodowcowego. Północną część gminy zajmują pagórki Sadlneńsko – Orlickie, które ku zachodowi przechodzą w wysoczyznę morenową pagórkowatą o deniwelacjach od 3 do 10m. Są to pagórki czołowomorenowe, przechodzące dalej ku zachodowi w wysoczyznę morenową pagórkowatą pochodzenia akumulacyjnego. Zbudowane są z piasków ze żwirem skośnie i przekątnie warstwowych. Pokrywają je różnoziarniste piaski, żwiry, głazy i płyty gliny zwałowej.

Pagórki morenowe w tym rejonie towarzyszą zwykle ciągom jezior rynnowych goplańskich i głuszczyńskich. Które wraz z zagłębieniami i rynnami jeziornymi tworzą krajobraz wytopiskowy.

W rejonie miejscowości Zakrzewek występują formy wydmowe, wykształcone w postaci nieregularnych wałów lub pokryte zbudowanych z drobnoziarnistych i pylastych piasków.

Od zachodu powyższa wysoczyzna przechodzi ostrą krawędzią w obniżenie Goplańskie. Jest to rynna glacialna powstała podczas topnienia lądolodu zlodowacenia bałtyckiego i stanowi przedłużenie rynny Gopła. Płynęły nią wody roztopowe do Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej. Na zachód od obniżenia Goplańskiego nieduży obszar zajmuje powierzchnia sandrowa należąca do równiny Ignacewskiej. Występują tu również pagórki czołowo morenowe i wysoczyzna

morenowa pagórkowata zbudowana z utworów akumulacji lodowcowej i wodnolodowcowej. Poza tym na tym terenie występuje też część wysoczyzny morenowej należącej do pagórków Wilczyńsko – Skulskich. Wierzchołki tych wzniesień zbudowane są z glin zwałowych, którym towarzyszy występowanie piasków i żwirów, natomiast zbocza są pokryte piaskami i żwirami wodnolodowcowymi.

Południową część gminy zajmuje dolina rzeki Noteci. Występują tu piaski rzeczne budujące terasy zalewowe, towarzyszą im namuły i torfy.

5.2. Powiązania przyrodnicze obszaru

Część gminy Wierzbinek obejmuje Goplańsko-Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu. Są to tereny (54,28 km²) położone na obrzeżach gminy od strony zachodniej wzdłuż kanału Warta – Gopło, od strony południowej wzdłuż rzeki Noteć oraz wschodnia część gminy w okolicach Zarynia.

W granicach tego obszaru ochronie podlegają partie lasów z cennym drzewostanem, mokradła i torfowiska z roślinnością bagienną i łąkową często na łąkach pochodzenia organicznego.

Do zachodniej granicy gminy przylegają tereny parku Krajobrazowego „Nadgoplański Park Tysiąclecia”.

Obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Warty leży poza zachodnimi granicami gminy:

- obszar specjalnej ochrony ptaków „Ostoja Nadgoplańska „ PLB 0400004,
- potencjalny obszar specjalnej ochrony siedlisk „ Jezioro Gopło” PLH 040004.

Południowa część gminy znajduje się również w granicach korytarza o znaczeniu krajowym Sieci Ekologicznej ECONET. Jego oś przebiega wzdłuż doliny rzeki Noteć. Sieć ta stanowi wielkoprzestrzenny system obszarów węzłowych, najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju. Korytarze ekologiczne stanowią element wiążący obszary węzłowe i zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie całego systemu.

5.3. Środowisko przyrodnicze

5.3.1. Rzeźba terenu

Cały obszar gminy Wierzbinek należy zaliczyć pod względem morfologicznym do terenów słabo urozmaiconych. ukształtowanie terenu, rzeźby, gleby, wody oraz

krajobraz są pochodzenia polodowcowego, zlodowacenia bałtyckiego (faza poznańska). Rzeźba terenu charakteryzuje się niewielkimi deniwelacjami rzędu 5 – 10 m przy ogólnym wyniesieniu terenu 110 – 115 m n. p. m.

5.3.2. Krajobraz, fauna i flora

Głównym elementem krajobrazu są duże obszary pól ornych urozmaiczone niedużymi wyspami zadrzewień rowów, czasem oczek wodnych. Wzdłuż dolin rzecznych, cieków wodnych występują tereny łąkowe i bagienne stanowiące lokalne ciągi ekologiczne.

5.3.3. Szata roślinna

Roślinność i zwierzęta w rejonie gminy Wierzbinek są typowe dla tego obszaru. Zmieniają się w wyniku działalności człowieka, która przyczynia się do rozprzestrzeniania się gatunków synantropijnych (w przypadku roślin) Ważną rolę odgrywają zadrzewienia śródpolne.

Powiat koniński należy do grupy regionów o stosunkowo niskim wskaźniku lesistości.

Powierzchnia leśna zajmuje 25.013 ha i stanowi 15,8% ogólnej powierzchni powiatu.

(Lesistość Polski wynosi 28% a europejski wskaźnik lesistości kształtuje się na poziomie 32%). Niski wskaźnik lesistości gminy Wierzbinek 12% wynika z warunków jakie ukształtowały się na przestrzeni okresu osiedleńczego i zajęcia stosunkowo dużych obszarów pod uprawy rolne.

5.3.4. Zwierzęta

Świat zwierząt reprezentowany jest głównie przez pospolite gatunki ekologicznie przystosowane do występowania w silnie przekształconym antropogenicznie środowisku (z których najliczniej występują stosunkowo jednorodny agrocenozy), choć są wśród nich także gatunki chronione oraz uznane za zagrożone wyginięciem w skali Europy. Fauna kręgowców tego terenu, podobnie jak roślinność, obejmuje gatunki przystosowane do życia w sąsiedztwie człowieka. Główny trzon stanowią populacje synurbijnych gatunków powszechnie występujące w miastach i na obszarach segetalnych.

Na terenie gminy występują:

- zwierzyna gruba - sarny, jelenie, daniela i dziki,
- zwierzyna drobna - lisy, zające, króliki, borsuki, wydry i kuny,

- ptactwo - bociany, żurawie, łabędzie, bażanty, kuropatwy, czajki i czaple,
- gady - jaszczurka zwinka, zaskrońce i padalce,
- płazy - żaby, ropuchy szare i zielone, traszki grzebieniaste i zwyczajne, rzekotki i kumaki,
- owady - przede wszystkim mrówki.

5.4. Dotychczasowe zmiany w środowisku przyrodniczym

Istotne zmiany w środowisku następują w związku z eksploatacją odkrywkową złoża węgla brunatnego „Tomisławice”. Projekty eksploatacji złoża zakładają zajęcie i przekształcenie pod działalność przemysłową ok. 1210 ha terenu o słabej lub średniej bonitacji gleb, wcześniej użytkowanych głównie rolniczo. Eksploatacja ma trwać ok. 20 lat. Na skutek prowadzonych robót górniczych wystąpi znaczne przekształcenie rzeźby terenu, polegające na wytworzeniu zbiornika wodnego o powierzchni ok. 230ha w części północnej gminy Wierzbinek oraz wyniesienia terenowego na obszarze ok. 122ha i wysokości ok. 40m jako zwałowiska zewnętrznego. Na terenie zwałowiska wewnętrznego przewiduje się wyniesienie terenu do ok. 30m ppt. na obszarze ok. 230ha, na pozostałym obszarze wyrobiska przewiduje się odtworzenie aktualnej rzeźby terenu. Przy prawidłowo prowadzonej rekultywacji i zagospodarowaniu terenów poeksploatacyjnych istnieje możliwość poprawienia jego walorów krajobrazowych i rozwoju jego funkcji rekreacyjnej, a także zwiększenia wartości przyrodniczej poprzez wprowadzenie ekosystemów leśnych i wodnych. Tereny rolnicze przekształcone lub zlikwidowane poprzez powierzchniową eksploatację złoża zostaną częściowo odtworzone. Zakłada się kierunek rekultywacji rolno, leśno, wodny.

5.5. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska

Istniejący stan powietrza

Według opracowania WIOŚ w Poznaniu „Roczna ocena jakości powietrza w woj. Wielkopolskim za rok 2015” gmina Wierzbinek

Ocenę przeprowadzono z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Oceny dokonano na podstawie pomiarów automatycznych i manualnych.

Ocenę wykonano w odniesieniu do nowego układu stref i zmienionych poziomów substancji w oparciu o ustawę – Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem wymogów dyrektywy 2008/50/WE i dyrektywy 2004/107/WE.

Według nowego podziału strefę stanowi aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miast powyżej 100 tysięcy.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, powinno być zaliczenie strefy do określonej klasy.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości

Gminę Wierzbinek zaliczono do strefy wielkopolskiej.

Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM 2,5	pył PM10	Ba P	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
Strefa wielkopolska	A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	A	A

Istniejący stan wód powierzchniowych

Monitoring jakości wód jest prowadzony w sieci regionalnej przez WIOŚ w Poznaniu. Wyniki badań monitoringu operacyjnego w 2015r. na rzece Noteć kod JCW PLRW600020188151 w pkt. Pomiarowym Łysek:

- klasa elementów fizykochemicznych –I
- klasa elementów chemicznych – stan poniżej dobrego

Data klasyfikacji 31.03.2016

Monitoring badawczy w roku 2015 na potoku Pichna kod JCW PLRW600017188129 w punkcie pomiarowym Zaborowo gmina Wierzbinek wykazały:

- klasa elementów biologicznych –III
- klasa elementów fizykochemicznych – II

Data klasyfikacji 31.03.2016

Istniejący stan klimatu akustycznego

Klimat akustyczny na obszarze gminy Wierzbinek kształtowany jest głównie przez środki transportu oraz maszyny rolnicze, a jego natężenie zależy od pory roku i cyklu

prac polowych. Największe natężenie hałasu występuje na terenach położonych w pobliżu drogi wojewódzkiej oraz istniejącej magistrali kolejowej Herby – Gdynia.

Wyniki Generalnego Pomiaru Ruchu na drogach wojewódzkich w ramach którego określono natężenie ruchu na tych drogach oraz pomiar ruchu na drogach wojewódzkich wykonane w 2015 roku wykazały na drodze wojewódzkiej nr 266 na odcinku gr. województwa – Sompolno ogółem 3864 pojazdów na dobę, w tym 3308 pojazdy osobowe, 174 dostawcze, samochody ciężarowe bez przyczepy 93, samochody ciężarowe z przyczepą 178.

Natomiast na drodze wojewódzkiej nr 263, na odcinku Ślesin - Sompolno wyniki pomiarów natężenia ruchu w 2015r. wykazały ogółem 3601 pojazdów w tym 2514 pojazdy osobowe, 411 dostawcze, samochody ciężarowe bez przyczepy 202, samochody ciężarowe z przyczepą 385.

5.6. Struktura przyrodnicza obszaru i różnorodność biologiczna

5.6.1. Ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych

Istniejące na terenie gminy ekosystemy są w zdecydowanej większości antropogeniczne i są w sposób ciągły poddawane ingerencji ludzkiej. Przy prawidłowym użytkowaniu ekosystemy te są w dużym stopniu odporne na degradację. Zasoby przyrodnicze objęte ochroną, znajdujące się w obrębie Goplańsko – Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, przy zachowaniu dotychczasowego sposobu użytkowania terenu nie są narażone na negatywne zmiany. Biorąc pod uwagę przyrodniczą wartość istniejących na tych obszarach ekosystemów należy stwierdzić, że istniejąca forma ich ochrony (obszar chronionego krajobrazu) jest wystarczająca dla zachowania ich walorów przyrodniczych i biologicznej różnorodności.

Na terenie gminy Wierzbinek są trzy pomniki przyrody. Są to dwa dęby szypułkowe w Racięcinie i świerk pospolity w Krzyszkowicach. Drzewa te rosną w parkach podworskich.

5.7. Budowa geologiczna

Według podziału Polski na jednostki geologiczne – W. Pożaryskiego obszar gminy Wierzbinek położony jest w Synklinorium Mogileńsko - Łódzkim. Najstarszym stwierdzonym podłożem skalnym tego rejonu są utwory mezozoiczne należące do górnej kredy i wykształcone w postaci margli

i wapieni, zalegających 30m – 80m ppt.

Osady trzeciorzędowe pokrywają prawie cały obszar za wyjątkiem niewielkiej wyspy w rejonie miejscowości Wandzinowo, Ziemiecin, Kazimierowo, gdzie kreda jest wyniesiona a czwartorzęd zalega bezpośrednio na jej powierzchni. Utwory trzeciorzędowe wykształcone są głównie w postaci piasków kwarcowych drobnoziarnistych i pylastych, mułków oraz pokładu węgla brunatnego należących do miocenu. Powyżej tych warstw zalegają zwykle ility lub mułki i piaski ilaste zaliczone do pliocenu.

Węgla brunatne należące do warstw środkowopolskich na tym terenie spotyka się dość często. Od strony południowej w rejonie miejscowości Teresewo wchodzi w granice gminy język udokumentowanego złoża węgla brunatnego „Lubstów”.

Osady czwartorzędowe pokrywają cały obszar zwartą pokrywą. Mają one zmienną miąższość uzależnioną od ukształtowania starszego podłoża.

Plejstocen reprezentowany jest przez różnorodną serię osadów związanych ze zlodowaceniem środkowopolskim i północnopolskim.

Utwory zlodowacenia północnopolskiego wykształcone są w postaci jednego lub dwóch poziomów glin zwałowych rozdzielonych piaskami różnoziarnistymi oraz żwirami.

Dość znaczną powierzchnie gminy zajmują utwory holoceniowe występujące w dolinach rzek, obniżeniach rynnowych i zagłębieniach bezodpływowych na wysoczyznach. Do osadów tych należą piaski rzeczne, namuły, torfy i gytie oraz utwory eoliczne.

5.8. Zasoby wód podziemnych

Pierwszym poziomem wodonośnym występującym na terenie gminy jest poziom wód czwartorzędowych – gruntowy, zalegający na głębokości ok. 4,0m p.p.t. w warstwie piasków drobno i średnioziarnistych. Poziom ten nie ma charakteru użytkowego i nie jest w sposób naturalny chroniony przed infiltracją ewentualnych zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Natomiast pierwszym użytkowym poziomem wodonośnym występującym na terenie gminy jest poziom czwartorzędowy – międzyglinowy dolny, zalegający na głębokości ok. 43 m p.p.t. Poziom ten jest w naturalny sposób chroniony przez bezpośrednim dopływem ewentualnych zanieczyszczeń z powierzchni terenu, przez warstwę utworów wykształconych w postaci gliny zwałowej o miąższości ok. 34m. Nadkład gliny

zwałowej pełni rolę absorbcyjną i spowalniającą dopływ ewentualnych zanieczyszczeń infiltrujących z powierzchni terenu.

Południowo – zachodnia część gminy położona jest na terenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 151 - zbiornik Turek - Konin – Koło. Wody kredowe, pochodzące z tego zbiornika wymagają najwyższej (200 km²) i wysokiej ochrony (130 km²). Ogólna powierzchnia zbiornika to 1760 km². Średnia głębokość ujęcia 90 m, szacunkowe zasoby dyspozycyjne 240 tys. m³ na dobę.

Ocena jakości stanu chemicznego wód podziemnych wg badań PIG w 2015r. w Julianowie gm. Wierzbinek - klasa III.

5.9. Zasoby w wód powierzchniowych

Sieć wodna gminy Wierzbinek należy do zlewni rzeki Noteci. Noteć jest prawostronnym dopływem Warty. Przepływa ona przez południową i zachodnią część gminy. Wody powierzchniowe są odprowadzane do niej poprzez sieć drobnych cieków naturalnych i rowów melioracyjnych. Jednym z nich jest rzeka Pichna o długości 16,8 km, która przepływa przez gminę Wierzbinek.

Noteć odwadniająca znaczne połacie Kujaw, na przestrzeni ostatnich lat prowadzi wody pozaklasowe (non), przede wszystkim ze względu na stan bakteriologiczny. W JCW Noteć do dopływu z jez. Lubotyń określono dobry stan chemiczny. Nie prowadzono badań stanu ekologicznego, nie można więc dokonać oceny stanu wód JCW (punkt pomiarowy - Łysek).

Na terenie gminy brak jest większych powierzchniowych zbiorników wodnych. Jedno nieduże jezioro znajduje się w miejscowości Zakrzewek, drugie w miejscowości Mielno, ich łączna powierzchnia wynosi 54,63 ha.

5.10. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna

Gmina Wierzbinek to gmina typowo rolnicza, dlatego też kluczową kwestią jest rozwój rolnictwa. Ogólna powierzchnia użytków rolnych to ziemia w 75% klasy V i VI, czyli o bardzo niskiej bonitacji. Podstawowe gałęzie produkcji rolnej to chów trzody chlewnej i bydła, uprawa zbóż, ziemniaków oraz łąk, a także uprawa warzyw na rynek aglomeracji miejskich.

Gmina Wierzbinek jest gminą o charakterze typowo rolniczym, użytki rolne zajmują ponad 80% powierzchni gminy, natomiast grunty orne – prawie 70%.

Lasy stanowią 12% powierzchni, natomiast pozostałe grunty i nieużytki niecałe 8%.

5.10.1. Gleby i ich wykorzystanie

Podstawowym typem gleb są gleby pseudobielicowe brunatne, wylugowane oraz murszowo – mineralne. Występują także, choć w niewielkim procencie czarne ziemie właściwe.

Na terenie gminy znajdują się następujące kompleksy rolnej przydatności gleb.

- kompleks (2) pszenno dobry,
- kompleks (3) pszenno wadliwy,
- kompleks (4) żytni bardzo dobry,
- kompleks (5) żytni dobry,
- kompleks (6) żytni słaby,
- kompleks (7) żytni najslabszy,
- kompleks (8) zbożowo – pastewny mocny,
- kompleks (9) zbożowo – pastewny słaby,

Największą powierzchnię zajmują kompleksy 6 i 7, stanowią one 54,9% powierzchni gruntów w gminie.

W użytkach zielonych, kompleks użytków zielonych słabych zajmuje 64,8%. Na dużych obszarach gminy Wierzbinek – zwłaszcza w obrębie Pagórków Sadlneńsko – Orleckich dominuje glina morenowa, na której podłożu rozwinęły się bardzo dobre i dobre gleby. Z tego względu ta część gminy jest obszarem silnie wylesionym, rolniczym. Duże połacie terenu zajęte są tutaj przez gleby wysokich klas bonitacyjnych - często II i III na ogół zaliczane do kompleksów pszenno – dobrego (2) sporadycznie bardzo dobrego (1) lub pszenno żytniego (4) wytworzonych z piasków gliniastych na glinie lub gliny. Są to z reguły gleby bielicowe i brunatne, a w obniżeniach terenu i sąsiedztwie cieków również czarne ziemie właściwe.

Gleby kompleksu pszenno dobrego (2) największe powierzchnie zajmują w centralnej części Pagórków Sadlneńsko – Orleckich w okolicach Wierzbinka, Chlebowa, Ziemięcina, Sadlna, Boguszyca i Kryszkowic oraz w rejonie Mąkoszyna, już na obszarze Równiny Sompoleńskiej. W tych samych rejonach występują gleby kompleksu 4 najczęściej spotykane na terenach wsi Sadlno,

Zięmięcin, Kryszkowice, Mąkoszyn, a ponadto Słomkowo, Palmowo, Tomisławice, Broniszewo.

Gleby kompleksu zbożowo pastewnego mocnego (8) zajmują na ogół podnóża wałów czołowo morenowych głównie na obszarach wsi Ziemięcin, Chlebowo, Kazubek oraz duże powierzchnie płaskiej wysoczyzny morenowej w rejonie Mąkoszyna. Uzupełniają one zwarte powierzchnie terenów stanowiących bazę żywieniową gminy, najbardziej predystynowanych do intensyfikacji produkcji rolnej, gleby kompleksu żytniego dobrego (5) i występują w rejonie Helenowa, Słomkowa i Broniszewa. Powierzchnie Równin Sompoleńskiej i Ignacowskiej zdominowane są przez słabe gleby żytnie, kompleksów 6 i 7 w przewadze klasy V i VI wytworzone na piaskach i żwirach, a niekiedy duże powierzchnie zajmują tutaj gleby rolniczo nieprzydatne.

W obniżeniach terenów, dnach dolin pojawiają się czarne ziemie zdegradowane, niekiedy właściwe lub gleby murszowo – mineralne i murszowate kl. IVb zaliczane do kompleksu zbożowo pastewnego słabego (9). W dnach rynien dolin występują trwałe użytki zielone wytworzone na glebach torfowych.

5.10.2. Gospodarka leśna

Powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy wynosi 1842,11ha, co stanowi 12,4% powierzchni ogólnej gminy.

Praktycznie w obrębie najwyżej położonych fragmentów terenu zachował się tylko jeden większy kompleks leśny (pomiędzy Racięcinem i Słomkowem), ale niewątpliwie najatrakcyjniejszy na terenie gminy o zróżnicowanym drzewostanie II – IV kl. wieku, z dużym udziałem sosny, dębu, brzozy, olchy. Jest to w przeważającej części typ siedliskowy lasu świeżego lub lasu mieszanego, tylko w partiach niżej położonych lasu wilgotnego albo nawet olsu, o korzystnych warunkach dla rekreacji.

Odmienny charakter mają liczne często duże powierzchniowo, zalesienia na obszarze Równiny Sompoleńskiej i Równiny Ignacowskiej. Tutaj wyraźnie dominuje monokultura sosnowa i zalesienia te należą do typów borów świeżych w I i II kl. wieku.

Wyjątkiem są południowe fragmenty dużego kompleksu położonego na północ od Synogaci, gdzie drzewostan boru świeżego jest nieco starszy (45–60 lat), a ponadto znajduje się w nim udział brzozy, pojawiają się enklawy boru mieszanego świeżego i boru mieszanego wilgotnego z drzewostanem w III i IV wieku.

Również niewielki kompleks leśny położony na SE od Wierzbinka odznacza się pewną mozaiką typów siedliskowych. Występuje tutaj bór mieszany świeży, bór mieszany wilgotny oraz spore połacie olsu. Drzewostan jest urozmaicony, w którym dominują sosna, brzoza, świerk, jesion i ols.

Obniżenia Goplańskie i Noteci są bezleśnymi równinami szuwarów i łąk urozmaiconymi licznymi zadrzewieniami, kępami krzewów. Atrakcyjność przyrodniczo – krajobrazowa tych terenów, a zwłaszcza Obniżenia Goplańskiego, predestynuje je do szczególnej ochrony.

Tereny przewidywane do zalesienia zostały określone w studium na podstawie opracowania Wojewódzkiego Biura Geodezji i Trenów Rolnych w Koninie – Pracownia Projektów Urzędniowo Rolnych pt. „Projekt granicy polno leśnej dla gminy Wierzbinek”.

Do zalesienia przewidziano tereny o niskiej jakości bonitacyjnej, położone w większości w pobliżu istniejących kompleksów leśnych, głównie w następujących sołectwach: Goczki, Mąkoszyn, Posada, Stara Ruda, Wilcza Kłoda, Zaryń, Zielonka.

6. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

6.1. Zarys historii obszaru gminy

Pierwsze ślady życia ludzkiego spotyka się w pobliżu Gopła w Broniszewie i Wierzbinku. Na placu byłej szkoły podstawowej w Broniszewie w czasie plantowania moreny czołowej znaleziono wiele garnków glinianych z popiołami ludzkimi, zapewne pochodzenia kultury łużyckiej (okres epoki brązu ok. 1300 – 1100 p.n.e.). W Wierzbinku i jego pobliżu odkryto cmentarzysko kultury pomorskiej i znaleziono zabytki kultury pucharów lejkowatych m.in.: siekierki, krzemienie, toporki kamienne, (neolit – młodsza epoka kamienia ok. 1700l. p.n.e.). We wsi Noć wychowywała się Rzepicha, żona Piasta Kołodzieja, księcia Polan. Nieprzeciętnym wydarzeniem był ślub i wesele młodej pary założycieli wielkiej dynastii Piastów.

Począwszy od roku 966 okoliczna ludność oficjalnie przyjmowała chrześcijaństwo. Zniknęła wtedy gontyna pogańska w obecnej miejscowości Sadlno, a na jej miejscu zbudowano drewniany kościół chrześcijański. W roku 1331 ludność tutejsza przeżywała najazd Krzyżaków. W drodze powrotnej z sieradzkiego i kaliskiego Krzyżacy przybyli do Ślesina skąd pewna grupa skierowana została do Piotrkowa Kujawskiego przez obecne Leśnictwo i Starą Rudę gdzie teraz stoi krzyż.

W okresie przedrozbiorowym przez Synogać i Boguszyce przebiegała droga tranzytowa łącząca południe Polski z Pomorzem. Wkrótce po drugim rozbiore Polski (1793) nastąpił masowy napływ kolonistów niemieckich. W wyniku kolonizacji powstały nowe osiedla tzw. Holendry. Niektórzy koloniści z biegiem czasu spolonizowali się. W dużej swej masie przetrwali do końca II wojny światowej.

W połowie XIX stulecia, panująca epidemia cholery częściowo wyniszczyła ludność. W okresie powstania styczniowego miały miejsce na terenie obecnej gminy liczne bitwy i potyczki powstańców z Rosjanami, np. bitwa pod Ruszkowem (20.04.1863r.). Poległych powstańców pochowano w zbiorczej mogile na cmentarzu parafialnym w Sompolnie.

W pobliskich miejscowościach jak Nowa Wieś i Ignacewo stoczono po dwie bitwy. Poległych powstańców pod Nową Wsią pochowano na cmentarzu parafialnym

w Sadlnie i w grobie zbiorowym w Nowej Wsi. W drugiej połowie XIX wieku masowo emigrowali chłopcy polscy do Brazylii. W czasie II wojny światowej w Kryszkowicach miała miejsce potyczka Niemców z Rosjanami. Podczas okupacji hitlerowskiej miało miejsce masowe wysiedlenie i przesiedlenie Polaków do Generalnej Guberni względnie do małych gospodarstw o słabej glebie. Wielu mieszkańców aresztowano i wywożono do obozów i więzień. W Piotrkowie Kujawskim rozstrzelano wraz z innymi proboszcza parafii Sadlno ks. Jana Mikołajczyka. Niemcy opuścili teren gminy 20 stycznia 1945 roku. Pod koniec II wojny światowej w okolicy Boguszyce i Wierzbinka działała polska partyzantka. W roku 1984 przed pałacem w Wierzbinku ufundowano obelisk upamiętniający tych Polaków, którzy zginęli w okresie II wojny światowej i w walkach o władzę ludową.

6.2. Stan dziedzictwa kulturowego

Na dziedzictwo kulturowe danego obszaru składają się wszystkie ślady działalności ludzkiej w środowisku fizycznym, zarówno historyczne jak i współczesne. Jako miejsca o znaczeniu historycznym i zabytki, stanowią one niezastąpione źródła informacji o życiu i działaniach człowieka oraz o historycznym rozwoju kultury regionu. Ponieważ ślady te stanowiące zasoby dziedzictwa kulturowego, mają charakter nieodnawialny, gospodarowanie nimi musi podlegać ochronie.

Zabytki i miejsca składające się na dziedzictwo kulturowe, wraz ze związanymi z nim wartościami duchowymi, zjawiskami historycznymi i obyczajowymi, mają znaczenie dla tożsamości i ciągłości rozwoju politycznego, społecznego i kulturalnego wspólnoty cywilizacyjnej.

Spis obiektów zabytkowych gminy Wierzbinek:

Boguszyce

- Cmentarz, 1 poł. XXw., nieczynny.

Broniszewo

- Zespół kościoła par. p.w. św. Benona:
 - kościół mur., 1900 –1904 wg proj. Konstantego Wojciechowskiego, Rej. Zab.: A-530/271 z dn. 22 grudnia 1997r.
 - ogrodzenie z bramą, mur, 1955r.,

Rej. Zab.: A-530/271 z dn. 22 grudnia 1997r.

- cmentarz przykościelny, pocz. XXw.,

Rej. Zab.: A-530/271 z dn. 22 grudnia 1997r.

- organistówka, mur, 1 poł. XXw., dz. nr 99,

- Zespół plebanii przy kościele par. p.w. św. Benona:
 - obora, mur., 1 poł. XXw.,
 - stodoła, mur., 1 poł. XXw.,
- Cmentarz parafialny, rzymskokatolicki, pocz. XIXw., czynny
- Zagroda nr 36, wł. prywatna:
 - dom, glin., 1898,
 - obora, glin., k. XIXw.,
 - stodoła glin., k. XIXw.
- Dom z oborą i stodołą nr 15, wł. prywatna, glin., 1 poł. XXw.

Goczki

- Dom nr 14, wł. prywatna, glin., pocz. XXw.

Kalina

- Zagroda nr 9, wł. prywatna:
 - dom, glin., pocz. XXw.,
 - chlew, glin., pocz. XXw.
- Zagroda nr 11:
 - dom, mur., l. 20 XXw.,
 - obora, mur. – glin., l. 20 XXw.,
- Dom nr 18, wł. prywatna ,glin., pocz. XXw.,
- Dom nr 20, ob. biblioteka, wł. UG, mur., l.30 XXw.,
- Dom nr 21, wł. prywatna, glin., pocz. XXw.

Kryszkowice

- Pozostałości zespołu pałacowo – folwarcznego (pałac nie istnieje), wł. ANR:
 - park krajobrazowy, 2 poł. XIXw.,
 - brama, mur., 2 poł. XIXw.,
 - stajnia, ob. dom mieszkalny, mur., 2 poł. XIXw.,
 - gorzelnia, wł. Ośrodek Hodowli Zarodowej Osięciny, mur., 1908r.

Rej. Zab.: A-418/160 z dn. 12 kwietnia 1989r.

Łysek

- Dom nr 4, wł. prywatna, glin. - mur., 4 ćw. XIXw.

Mąkoszyn

- Zespół kościoła par. p.w. M.B. Częstochowskiej:
 - kościół , mur., 1914-1919, proj. Zdzisław Mączyński,
Rej. Zab.: A-354/96 z dn. 10 sierpnia 1984r.
 - brama, mur., 1919,
 - plebania, szach., 1916-1919,
Rej. Zab. A-354/96 z dn. 10 sierpnia 1984r.
- Cmentarz parafialny, rzymskokatolicki, pocz. XIXw., czynny.

Morzyczyn

- Zagroda nr 10, wł. prywatna:
 - dom, mur., 1925r.,
 - obora ze stodołą, mur., 1925r.
- Dom nr 35, wł. prywatna, glin., 1928r.

Noć

- Dom z oborą nr 24, wł. prywatna, glin., l.20 XXw.

Nowa Ruda

- Schron bojowy, żelbet, 1939r.,
- Schron bojowy, żelbet, 1939r.,
- Schron bojowy , żelbet, 1939r.

Obory

- Młyn wodny, ob. elektryczny, wł. prywatna, mur., 1948r.

Racięcín

- Zespół dworski, wł. prywatna:
 - dwór, mur., pocz. XXw. ,
Rej. Zab.: A-419/161 z dn. 13 kwietnia 1989r.
 - park krajobrazowy ok. poł. XIXw.,

Rej. Zab.: A-419/161 z dn. 13 kwietnia 1989r.

- Obora folwarczna, wł. prywatna, mur., I. 30 XXw.

Racięcín Kolonia

- Wiatrak koźlak, , wł. prywatna, drewn., 1812r.

Ruszkowo

- Kapliczka mur., 1946r.

Rybno

- Kapliczka mur., 1946r.

Sadlno

- Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Mikołaja:
 - kościół mur., 1856-1860, rozbud. 1865, remont I. 90 XXw.,
Rej. Zab.: A-497/238 z dn. 23 lutego 1994r.
 - ogrodzenie z bramą, mur., 2 poł. XIXw.,
- Zespół cmentarza par. rzymskokatolickiego:
 - cmentarz, poł. XIXw, czynny,
Rej. Zab.: A-520/261 z dn. 29 sierpnia 1995r.,
 - kaplica p.w. św. Wojciecha B.M., mur., 1 poł. XXw.,
 - kaplica grobowa rodziny Morzyckich, mur., 2 poł. XIXw.,
 - ogrodzenie z bramą, mur., 2 poł. XIXw.

Sowa (Władysławowo)

- Wiatrak paltrak, wł. prywatna, drewn., 1880r.
Rej. Zab.: A-391/133 z dn. 18 listopada 1986r.

Stara Ruda

- Cmentarz ewangelicko – augsburski, ok. poł. XIXw. nieczynny,
- Dom nr 47 (d. 44), wł. prywatna, glin.-mur., ok. 1929r.

Synogać

- Cmentarz ewangelicko – augsburski, ok. poł. XIXw nieczynny (dz.nr 60 obr. Synogać).

Teresewo

- Kapliczka, mur., ok.1948r.

Wierzbinek

- Zespół dworski:
 - dwór, mur., ok. XIXw., remont. 1972, 1998r.,
Rej. Zab.: A-417/159 z dn.12 kwietnia 1989r.,
 - park krajobrazowy ok. XIXw.,
Rej. Zab.: A-417/159 z dn. 12 kwietnia 1989r.,
- Zespół folwarczny, :
 - obora, ob. budynek gospodarczy, mur., XIX/XXw., wł. GS,
Rej. Zab.: A- 417/159 z dn. 12 kwietnia 1989r.
 - żrebiarnia, ob. budynek handlowo – usługowy, mur., XIX/XXw., wł. GS,
Rej. Zab.: A- 417/159 z dn. 12 kwietnia 1989r.
 - stodoła I, ob. magazyn nawozów, mur., ok.1907, wł. GS,
Rej. Zab.: A- 417/159 z dn. 12 kwietnia 1989r.
 - stodoła II, ob. magazyn, nawozów, mur., ok.1907, wł. GS,
Rej. Zab.: A- 417/159 z dn. 12 kwietnia 1989r.
 - spichlerz, mur., 1898r., wł. Gmina Wierzbinek,
Rej. Zab.: A- 417/159 z dn. 12 kwietnia 1989r.
 - brama, mur., XIX/XXw., wł. GS
Rej. Zab.: A- 417/159 z dn. 12 kwietnia 1989r.

Wójcinek

- Zespół folwarczny:
 - obora, mur., 2 poł. XIXw.,
 - chlewnia, mur., 2 poł. XIXw.,
 - dom, mur., 2 poł. XIXw.

Zaborowo

- Cmentarz par. ewangelicko - augsburski, ok. poł. XIXw., nieczynny.

Zaryń

- Cmentarz par. ewangelicko augsburski, poł. XIXw., nieczynny,

- Dom nr 32, wł. prywatna, glin., 1 ćw. XXw.,
- Zespół dworca kolejowego:
 - dworzec, mur., 1933r., dz. 186/11,
 - 3 domy pracownicze nr 11, 12, 13, mur. 1933r., dz. 186/11.

Zielonka

- Cmentarz ewangelicko - augsburski, ok. poł. XIXw., nieczynny.

Ziemięcin

- Synagoga, nr 28, ob. Regionalna Izba Pamięci, wł. Gmina Wierzbinek, mur., 2 poł. XIXw.
Rej. Zab.:A-415/157 z dnia 12 kwietnia 1989r.

6.3. Zespoły sakralne, pałacowe i dworskie

Strefy ochrony konserwatorskiej wyznaczono dla założeń rezydencjonalnych w Kryszkowicach, Racięcinie i Wierzbinku oraz dla zespołów sakralnych zlokalizowanych w Broniszewie, Mąkoszynie, Sadlnie oraz Ziemięcinie. Zespoły te podlegają ochronie w granicach założeń oraz ich najbliższym otoczeniu. Należy uwzględnić znaczenie widoku na zabytek.

W obrębie strefy ochrony konserwatorskiej obowiązuje:

- a) zachowanie historycznej parcelacji (zgodnie z zasadą niepodzielności zespołów),
- b) zachowanie zabytkowej zabudowy,
- c) zachowanie zabytkowej zieleni,
- d) podporządkowanie nowych obiektów układowi zabytkowemu w zakresie lokalizacji, skali i formy architektonicznej,
- e) użytkowanie w sposób nie kolidujący z historyczną funkcją obiektu,
- f) prowadzenie badań archeologicznych podczas robót ziemnych w zakresie uzgodnionym decyzją WWKZ – Kierownika Delegatury WUOZ w Koninie.

6.4. Cmentarze:

Strefy ochrony konserwatorskiej wyznaczono dla:

- czynnych cmentarzy rzymskokatolickich (ZC) w: Broniszewie, Sadlnie, Mąkoszynie,
- nieczynnych cmentarzy ewangelicko– augsburskich (ZCn) w miejscowościach: Synogać, Stara Ruda, Zielonka, Zaryń, Zaborowo,

- nieczynnego cmentarza (ZCn) Stowarzyszenia Badaczy Pisma Św. w Boguszytach

Ochrona obowiązuje w granicach cmentarza oraz jego najbliższym otoczeniu.

Dla cmentarzy czynnych szerokość zewnętrznej strefy ochronnej równa jest szerokości strefy ochrony sanitarnej.

Dla nieczynnych cmentarzy postuluje się przyjęcie zewnętrznej strefy ochronnej o szerokości ok. 10 m wokół granic.

W granicach cmentarza obowiązuje zachowanie:

- a) historycznej parcelacji,
- b) historycznego układu,
- c) zabytkowej sztuki sepulkralnej i ogrodzenia,
- d) zabytkowej zieleni.

6.5. Obiekty architektury i budownictwa

Ochroną konserwatorską objęte są obiekty wraz z ich najbliższym otoczeniem. Należą do nich ujęte w spisie obiektów zabytkowych (punkt 5.2.) pojedyncze budynki, wiatraki, budowle wojskowe (schrony bojowe – Nowa Ruda), kapliczki przydrożne. Wymagane jest zachowanie zabytkowej formy architektonicznej budynków oraz zachowanie zgodności zmian dokonywanych w budynkach z dotychczasową formą i wystrojem elewacji. Nowe budynki w otoczeniu obiektu zabytkowego powinny nawiązywać do form zastanych.

6.6. Zabytki archeologiczne

6.6.1. Stanowiska archeologiczne

Najstarsze ślady osadnictwa na terenie gminy Wierzbinek pochodzą z epoki kamienia – z mezolitu i neolitu, rozwój następuje w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza, przede wszystkim w czasach kultury przeworskiej i kultury łużyckiej. Intensywne osadnictwo ma też miejsce we wczesnym średniowieczu i w okresie nowożytnym.

Zasięg stanowisk archeologicznych został wyznaczony na podstawie badań powierzchniowych. Jednak nie musi on odpowiadać dokładnie zasięgowi występowania pozostałości osadnictwa pradziejowego pod ziemią. Należy traktować ten zasięg orientacyjnie, może się bowiem okazać, że obiekty archeologiczne zalegają także w sąsiedztwie wyznaczonego na podstawie obserwacji powierzchniowej, zasięgu stanowiska. W przypadku koncentracji

stanowisk archeologicznych operuje się pojęciem strefy intensywnego występowania stanowisk archeologicznych.

Wszystkie zewidencjonowane stanowiska archeologiczne oraz strefy ich występowania podlegają ochronie konserwatorskiej (zgodnie z Ustawą o ochronie i opiece nad zabytkami).

Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego, na obszarach występowania stanowisk archeologicznych oraz w strefie ich ochrony, podczas inwestycji związanych z robotami ziemnymi, wymagane jest prowadzenie prac archeologicznych w zakresie uzgodnionym pozwoleniem na badania archeologiczne Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – Delegatura w Koninie przed uzyskaniem pozwolenia na budowę.

Na terenie gminy Wierzbinek nie występują stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków.

6.6.2. Obszary szerokopłaszczyznowych prac ziemnych, związanych z budową dróg, budynków halowych itp.

W przypadku podejmowania szerokopłaszczyznowych prac ziemnych niezbędne jest uzyskanie wytycznych konserwatorskich i określenie przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – Delegaturę w Koninie zakresu badań archeologicznych.

Obowiązkowo należy przeprowadzić:

- rozpoznawcze badania powierzchniowo - sondażowe,
- ratownicze badania wykopaliskowe, wyprzedzające inwestycję na wytypowanych
- stanowiskach archeologicznych,
- badania archeologiczne na nowych obiektach archeologicznych,
- stały nadzór archeologiczny podczas zdejmowania warstwy humusowej na terenie inwestycji.

Wszystkie prace archeologiczne muszą być uzgodnione pozwoleniem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu – Delegatury w Koninie, przed uzyskaniem pozwolenia na budowę.

6.6.3. Obszary szerokopłaszczyznowych prac ziemnych, związanych z eksploatacją złóż węgla brunatnego i surowców mineralnych

Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego ustala się w obrębie szerokopłaszczyznowego zadania inwestycyjnego (kopalnia odkrywkowa, eksploatacja złóż) obowiązek przeprowadzenia:

- rozpoznawczych badań powierzchniowo - sondażowych,
- ratowniczych badania wykopaliskowych, wyprzedzających inwestycję na wytypowanych stanowiskach archeologicznych,
- badań archeologicznych na nowych obiektach archeologicznych.

Wszystkie prace archeologiczne muszą być uzgodnione pozwoleniem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu – Delegatury w Koninie, przed uzyskaniem pozwolenia na budowę.

7. Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia

Na ogół warunków życia ludności w gminie składają się: warunki mieszkaniowe, poziom wyposażenia w usługi i rynek pracy, także jakość środowiska przyrodniczego oraz poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz stan środowiska przyrodniczego w gminie zostały omówione w rozdziałach: „Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami” oraz „Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego”.

Nieobojętne dla jakości życia są zagrożenia (omówione w rozdziale „Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia”) oraz inne czynniki powodujące dyskomfort zamieszkiwania na terenie gminy.

Analiza społeczna gminy Wierzbinek:

7.1. Warunki mieszkaniowe

Podstawowe dane o zasobach mieszkaniowych w okresie 2010 – 2014:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zasoby mieszkaniowe						
mieszkania	2014	2024	2052	2064	2080	2 098
izby	8257	8312	8439	8505	8597	8 703
powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	169087	170612	173628	175214	177497	180 247
Zasoby mieszkaniowe gmin (komunalne)						
mieszkania	-	-	-	28	-	bd
powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	-	-	-	1412	-	bd
Mieszkania socjalne	-	0	2	2	2	bd
powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (m ²)	-	0	53	53	105	bd
Budynki mieszkalne w gminie						
ogółem	1888	1913	1928	1940	1956	1974

Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne						
wodociąg	1849	1859	1887	1889	1915	bd
ustęp splukiwany	1536	1546	1574	1586	1602	bd
łazienka	1450	1460	1488	1500	1516	bd
centralne ogrzewanie	1274	1284	1312	1324	1340	bd
Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań						
wodociąg	91,8	91,8	92	92	92,1	bd
łazienka	72,0	72,1	72,5	72,7	72,9	bd
centralne ogrzewanie	63,3	63,4	63,9	64,1	64,4	bd
Przeciętna powierzchnia użytkowa						
1 mieszkania	84,0	84,3	84,6	84,9	85,3	85,9
na 1 osobę	22,0	22,3	22,9	23,2	23,5	24,0
mieszkania na 1000 mieszkańców	262,4	265,6	270,7	273,4	274,9	279,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Na zasoby mieszkaniowe gminy Wierzbinek składa się 2098 mieszkań o łącznej powierzchni 180 247m² (dane 2015 r.). Średnia powierzchnia jednego mieszkania w gminie osiągnęła wartość 85,9m², niższą w porównaniu ze średnią powiatu konińskiego (97,6m²), ale przewyższającą średnią wartość wyliczoną dla regionu wielkopolskiego (80,9 m²) i dla Polski (73,4 m²).

Porównując wartości innego wskaźnika – średnią powierzchnię mieszkania w przeliczeniu na 1 obywatela – gmina Wierzbinek z wynikiem 24,0m² plasuje się poniżej wartości średniej dla powiatu konińskiego (27,0 m²), jak również poniżej od średniej regionalnej (27,4 m²) i ogólnopolskiej (26,7 m² na 1 obywatela). Kolejnym wskaźnikiem opisującym rynek mieszkaniowy jest średnia liczba mieszkań przypadająca na 1000 mieszkańców. W tej kategorii gmina Wierzbinek notuje wartość 279,5 mieszkań, co jest nieco wyższym wskaźnikiem w porównaniu z wartością powiatu (277,0), lecz niższym od średniej regionu wielkopolskiego (339,0) oraz od średniej dla Polski (363,4).

7.2. Rynek pracy

Bezpośredni wpływ na poziom życia mieszkańców ma stan ich zatrudnienia. Podstawowym źródłem utrzymania mieszkańców gminy jest rolnictwo. Najwięcej pracujących poza indywidualnymi gospodarstwami rolnymi, zatrudnionych jest w sektorze prywatnym. W roku 2015 liczba podmiotów gospodarczych

zarejestrowanych w rejestrze REGON wg sekcji PKD wynosiła ogółem 310 (w tym: 16 w sektorze publicznym i 294 w sektorze prywatnym).

Pracujący wg innego podziału niż PKD:

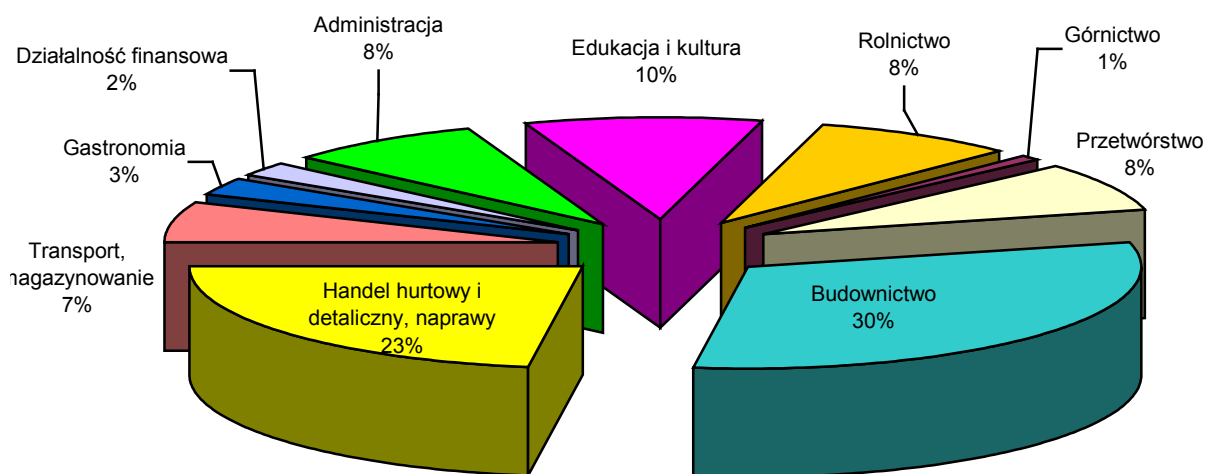
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem	390	453	459	428	451	484	481	514	516	579	bd
mężczyźni	174	213	195	185	201	230	213	226	219	269	bd
kobiety	216	240	264	243	250	254	268	288	297	310	bd

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON (stan w dniu 31 XII 2015):

ogółem	310
sektor publiczny	16
sektor prywatny	294

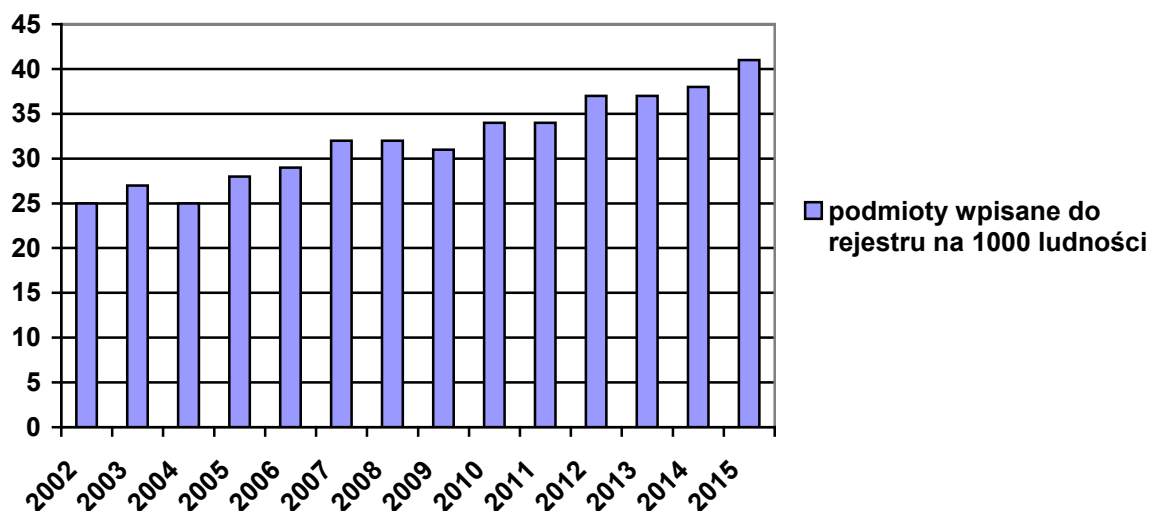
Struktura podmiotów gospodarczych według branż:

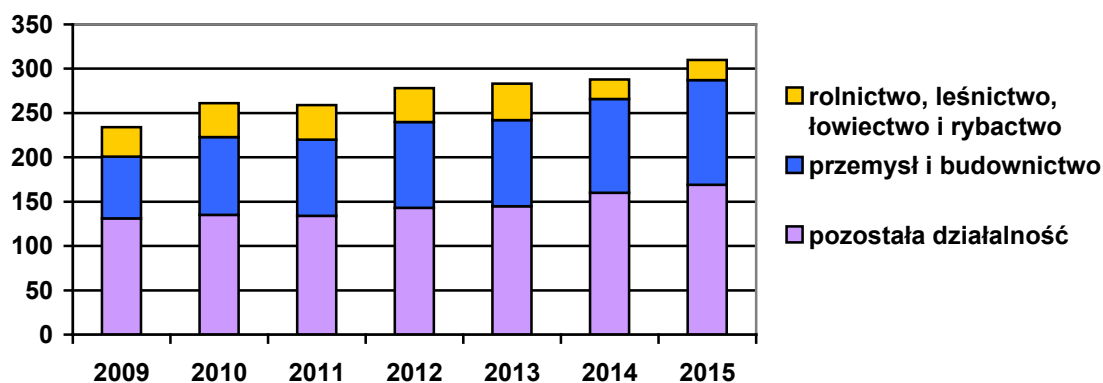
Podmioty gospodarcze w rejestrze gminy	LATA						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Podmioty gospodarcze razem:	234	261	259	278	283	288	246
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	33	38	39	38	41	22	18
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	1	2	2	2	2	2	2
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	17	24	19	17	16	20	21

Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	1	1	1	2	2	2
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	2	2	2	2	1	0
Sekcja F - Budownictwo	51	59	62	75	75	81	91
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	54	57	54	54	52	59	60
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	10	12	13	14	16	17	17
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4	3	3	4	4	7	6
Sekcja J - Informacja i komunikacja	0	0	0	0	0	1	1
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5	4	4	5	4	6	5
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	1	1	1	1	1	1
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3	5	5	6	7	7	3
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7	8	8	8	9	7	2
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	14	14	14	14	14	14	0
Sekcja P - Edukacja	9	9	9	15	14	14	1
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	7	7	6	4	6	7	5
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4	2	3	3	3	4	1
Sekcja S i T - Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	13	13	14	15	15	16	10
Sekcja U - Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0	0	0	

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ - WSKAŹNIKI
podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności:

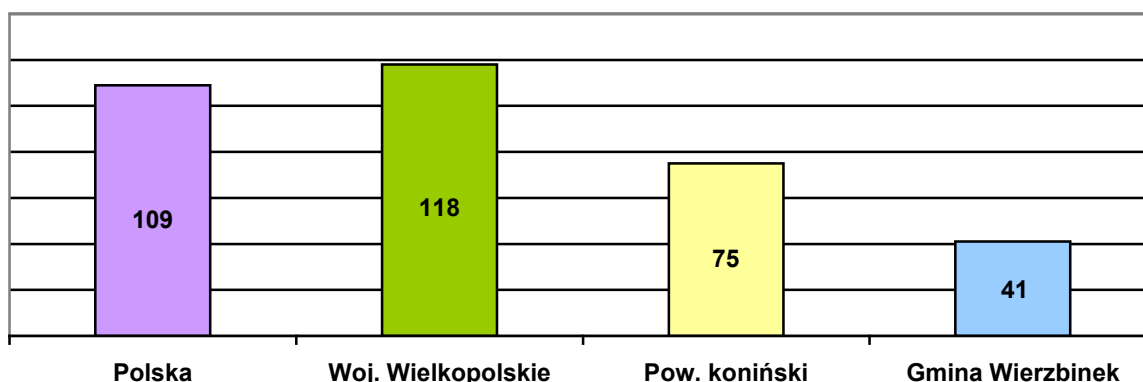
Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007 ogółem (dane za lata 2009-2015):

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Bardzo miarodajnym wskaźnikiem jest liczba podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców danej jednostki samorządowej. W gminie Wierzbiniek wskaźnik ten wyniósł w 2015r. 41 podmiotów na 1000 obywateli, co jest wartością znacznie niższą w porównaniu ze średnią powiatu konińskiego (75 jednostek gospodarki na 1000 obywateli), średnią województwa oraz średnią krajową. Jednakże obserwujemy stopniowy wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców w gminie Wierzbiniek od roku 2009.

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru na 1000 ludności (2015):

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

7.3. Bezrobocie

Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym, polegającym na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia z różnych powodów.

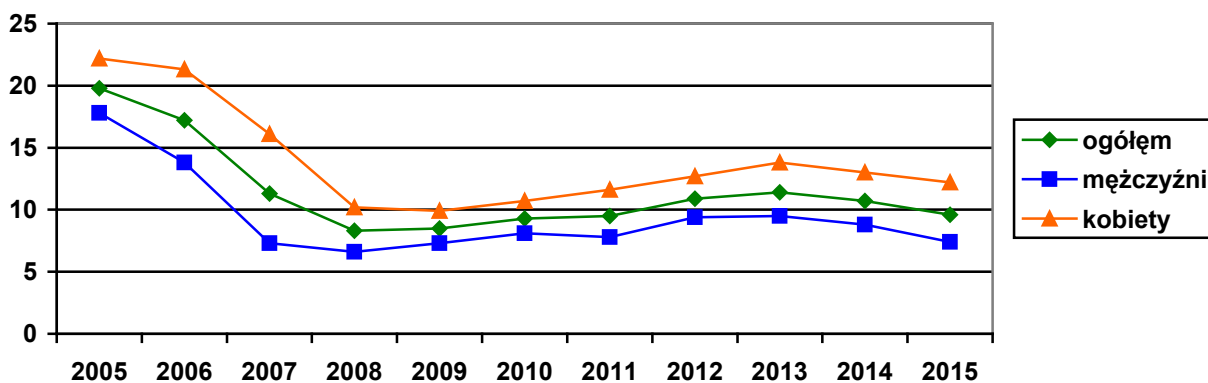
Stopa bezrobocia jest to iloraz bezrobotnych przez aktywnych zawodowo w danej kategorii ludności. Aktywni zawodowo definiowani są przez GUS jako osoby pracujące plus osoby poszukujące pracy plus bezrobotni plus niepełnosprawni (z możliwością zatrudnienia w niektórych zawodach). W 2014r. liczba bezrobotnych w gminie Wierzbinek wynosiła 508 osób (228 mężczyzn i 280 kobiet). Natomiast udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym spadał w do roku 2008, by się ustabilizować na wysokości ok. 8,5%. W ostatnich latach obserwujemy utrzymywanie się bezrobocia na podobnym poziomie.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem	892	780	517	376	390	438	451	515	540	508	bd
mężczyźni	428	336	181	163	183	211	205	245	248	228	bd
kobiety	464	444	336	213	207	227	246	270	292	280	bd

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem	19,8	17,2	11,3	8,3	8,5	9,3	9,5	10,9	11,4	10,7	9,6
mężczyźni	17,8	13,8	7,3	6,6	7,3	8,1	7,8	9,4	9,5	8,8	7,4
kobiety	22,2	21,3	16,1	10,2	9,9	10,7	11,6	12,7	13,8	13,0	12,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

7.4. Administracja i usługi

Głównym ośrodkiem administracyjnym i gospodarczym gminy jest Wierzbiniek, położony w centrum gminy. Są tu skoncentrowane usługi o charakterze administracyjnym, bankowości, policji, zdrowia, kultury, sportu i rekreacji oraz zaopatrzenia mieszkańców.

Ośrodkiem wspomagającym jest Sadlno, miejscowość wyposażona w usługi w zakresie kultu religijnego, oświaty, zdrowia, poczty i zaopatrzenia mieszkańców.

Remizy OSP znajdują się w: Boguszycach, Broniszewie, Mąkoszynie, Morzyczynie, Racięcinie, Sadlnie, Starej Rudzie, Synogaci, Tomisławicach, Wierzbinieku, Wilczej Kłodzie, Ziemięcinie.

Potencjał rozwojowy usług jest ściśle związany z położeniem poszczególnych miejscowości i ich liczbą mieszkańców. Odpowiedni potencjał wykazują miejscowości tworzące oś koncentracji zabudowy, o ilości mieszkańców przekraczającej 300 mk, zaliczają się do nich: Zaryń - 501mk, Wierzbiniek - 496 mk, Sadlno - 415 mk, Kryszkowice - 395mk, Łysek - 348 mk, Boguszyce - 338 mk.

7.5. Placówki oświatowe

Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- Gimnazjum im. Jana Pawła II Boguszyce,
- Zespół Gimnazjalno - Szkolny w Morzyczynie,
- Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Sadlnie,
- Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Zakrzewku,
- Szkoła Podstawowa w Tomisławicach,
- Szkoła Podstawowa w Zaryniu,

- Gminne Przedszkole z siedzibą w Sadlnie.

Stan szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego w latach 2010-2014:

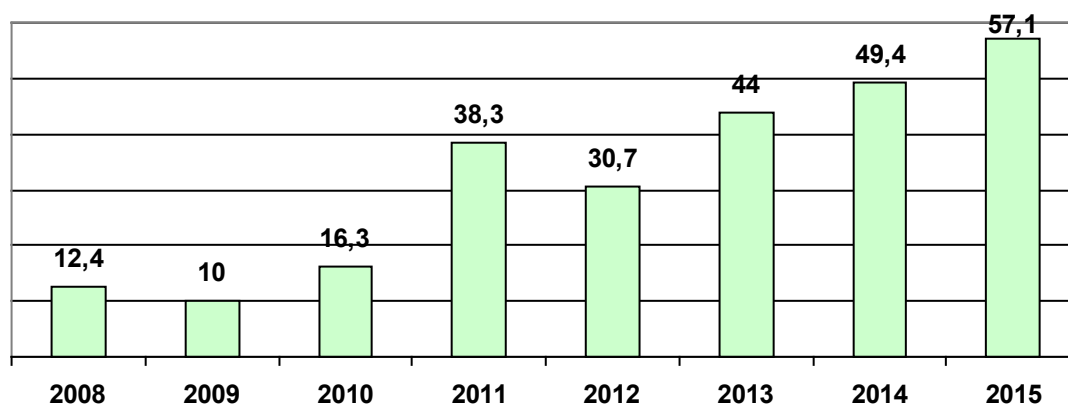
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
SZKOLNICTWO PODSTAWOWE						
ogółem	5	5	5	5	5	5
pomieszczenia szkolne	44	44	50	b.d.	b.d.	b.d.
oddziały w szkołach	32	32	31	30	33	34
uczniowie	532	512	518	488	545	550
absolwenci	108	89	86	92	86	88
SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE						
ogółem	2	2	2	2	2	2
pomieszczenia szkolne	27	27	20	b.d.	b.d.	b.d.
oddziały w szkołach	15	14	13	13	13	13
uczniowie	334	320	275	257	259	259
absolwenci	142	110	124	108	79	85
SKOLARYZACJA						
Współczynniki skolaryzacji (szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne)						
współczynnik skolaryzacji brutto [%]						
szkoły podstawowe	96,2	93,94	97,19	91,04	91,44	86,98
gimnazja	96,63	98,46	95,16	93,12	92,17	89,06
KOMPUTERYZACJA						
Komputery w szkołach podstawowych i gimnazjach						
komputery w szkole						
ogółem	144	150	142	-	-	b.d.
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży	104	104	104	-	-	b.d.
gimnazja dla dzieci i młodzieży	40	46	38	-	-	b.d.
komputery z dostępem do Internetu						
ogółem	103	105	111	-	-	b.d.
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży	73	73	73	-	-	b.d.
gimnazja dla dzieci i młodzieży	30	32	38	-	-	b.d.

komputery z dostępem szerokopasmowym						
ogółem	63	65	51	-	-	b.d.
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży	33	33	33	-	-	b.d.
gimnazja dla dzieci i młodzieży	30	32	18	-	-	b.d.
Wskaźniki komputeryzacji szkół podstawowych i gimnazjalnych						
udział % szkół wyposażonych w komputery z dostępem do Internetu						
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży	80	80	80	-	-	b.d.
gimnazja dla dzieci i młodzieży	100	100	100	-	-	b.d.
uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu						
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży	9,17	8,83	8,93	-	-	b.d.
gimnazja dla dzieci i młodzieży	11,47	11,43	9,17	-	-	b.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

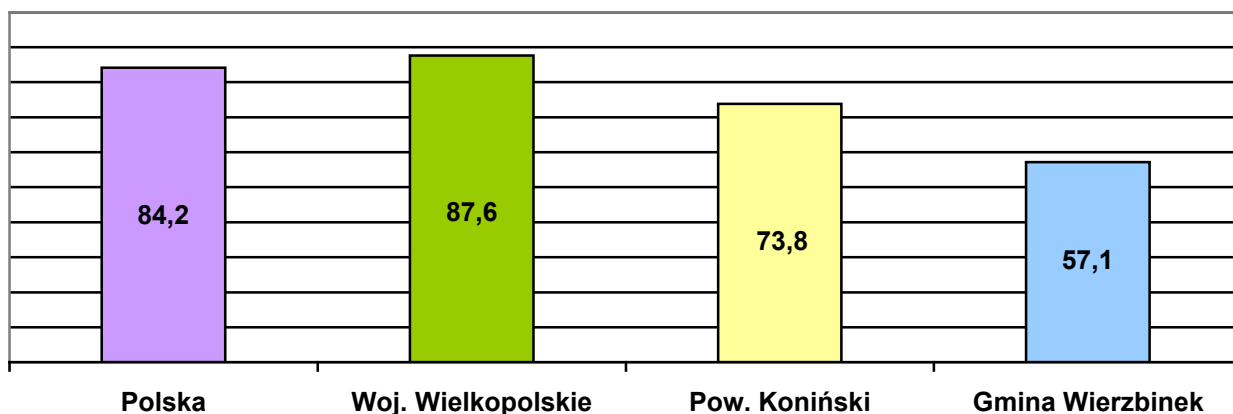
Na terenie Gminy Wierzbinek zlokalizowanych jest 5 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, oraz 1 Gminne Przedszkole z siedzibą w Sadlnie. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2009–2011 systematycznie wzrastał, aż do roku 2012, kiedy nastąpił spadek o 7,6% w stosunku do roku poprzedniego. W kolejnych latach obserwujemy systematyczny wzrost - w roku 2015 na terenie Gminy Wierzbinek 57,1% dzieci w wieku 3 – 5 lat objętych było wychowaniem przedszkolnym.

Odsetek dzieci w wieku 3–5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w Gminie Wierzbinek w latach 2008–2014 (%):

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Porównując odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w 2015 roku do średniej dla Polski (84,2%), województwa wielkopolskiego (87,6%) i powiatu konińskiego (73,8%), Gmina Wierzbiniek wypada niekorzystnie. Stan ten ulega stopniowej poprawie, obserwujemy wzrost liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym – od 2010r. liczba ta stopniowo zwiększyła się o 40%.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

7.6. Usługi zdrowia i opieka społeczna

Usługi zdrowia na terenie gm. Wierzbiniek:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mąkoszynie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sadlnie,
- Punkt Apteczny w Sadlnie,
- Punkt Apteczny w Mąkoszynie,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Sadlnie.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PLACÓWKI AMBULATORYJNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ (STAN W DNIU 31 XII)						
Zakłady opieki zdrowotnej						
ogółem	3	3	3	3	3	3
niepubliczne	-	-	-	-	-	-
praktyki lekarskie	1	1	1	1	1	1
APTEKI I PUNKTY APTECZNE						
apteki	0	0	0	0	0	0
punkty apteczne	2	2	2	2	2	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

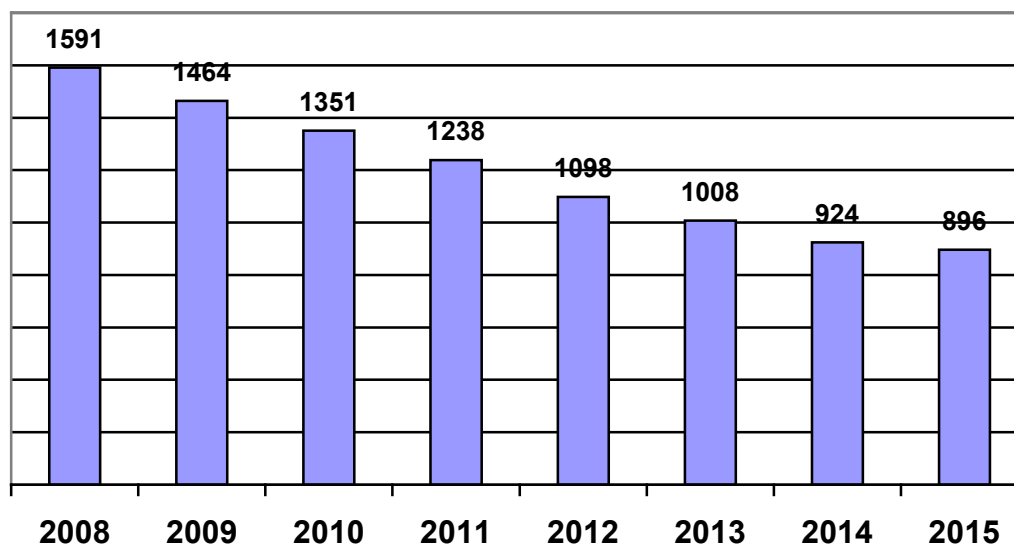
Na terenie gminy organizatorem i wykonawcą zadań pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbinku. Jako jednostka organizacyjna gminy powołany jest do realizacji zadań pomocy społecznej zleconych gminie oraz zadań własnych gminy.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ						
Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej						
gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	281	324	331	336	318	309
osoby w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	963	1190	1089	1158	1071	1041
udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	12,5%	15,5%	14,3%	15,3%	14,2%	13,75%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

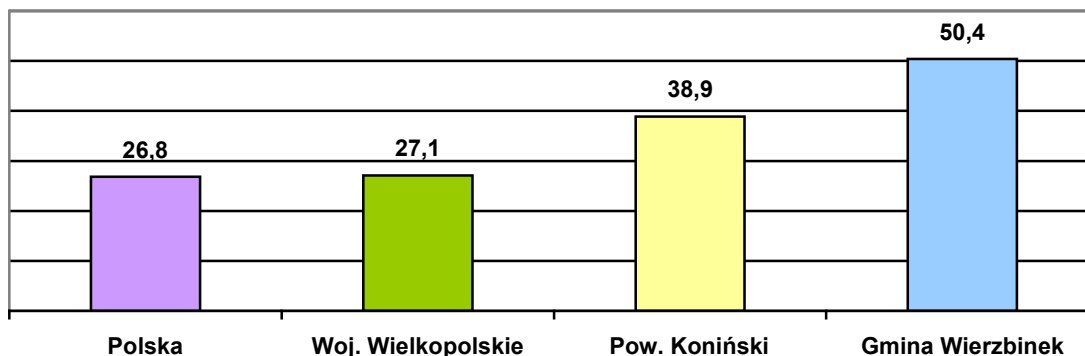
W Gminie Wierzbinek od 2008 roku liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny ulegała zmniejszeniu. W roku 2015 ich liczba spadła o 695 osób w stosunku do roku 2008 i wyniosła 896.

Korzystający ze świadczeń rodzinnych - dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny - ogółem - dane za lata 2008-2015:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (%):

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

W 2015 roku wskaźnik ilości dzieci, na które rodzice otrzymali zasiłek rodzinny dla Gminy Wierzbinek był wyższy niż średnia dla Polski, województwa i powiatu.

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Realizacja zadań następuje poprzez:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków i świadczeń rodzinnych,
- przyznawanie pomocy rzeczowej,
- świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- pokrywanie wydatków za świadczenia lecznicze,
- realizowanie zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin,
- prowadzenie pracy socjalnej,
- wszczynanie, w ramach obowiązującego stanu prawnego, postępowania przed sądami i innymi organami w sprawach osób korzystających ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

7.7. Usługi kultury

Gminnymi instytucjami prowadzącymi działalność kulturalną są:

- Gminny Ośrodek Kultury w Wierzbinku
- Publiczna Biblioteka w Wierzbinku
- Publiczna Biblioteka w Wierzbinku Filia Zaryń
- Publiczna Biblioteka w Wierzbinku Filia Sadlno
- Publiczna Biblioteka w Wierzbinku Filia Kalina

Przy Gminnym Ośrodku Kultury działa także Szkoła muzyczna I stopnia w Radziejowie – Filia w Wierzbinku.

Działalność kulturalną o znaczeniu lokalnym – prowadzą również parafie rzymsko-katolickie w Mąkoszynie, Sadlnie, Broniszewie, koła gospodyń wiejskich i stowarzyszeń lokalnych.

Świetlice gminne funkcjonują w miejscowościach: Stara Ruda, Mąkoszyn, Racięcín. Na terenie gminy działa Gminna Orkiestra Dęta z Wierzbinka powstała w 1992 r. oraz zespoły ludowe: Kalininki, Echo Kujaw i Na swojską nutę.

Na terenie gminy odbywają się imprezy cykliczne: Dni Wierzbinka i Ogólnopolskie Targi Wierzby i Wikliny „Salix” – I dzień Zielonych Świątek, Obchody Dnia Św. Floriana, Międzypowiatowy przegląd zespołów ludowych, Gminne zawody pożarnicze jednostek OSP itp.

7.8. Turystyka, wypoczynek i rekreacja

Gmina Wierzbinek nie posiada rozbudowanej bazy turystyczno-noclegowej, jednak wykazuje niewątpliwie duży niewykorzystany jeszcze potencjał – chociażby ze względu na atrakcyjność krajobrazu obszarów chronionych.

Obszar chronionego krajobrazu jest terenem predestynowanym do uprawiania wszelkich form turystyki i wypoczynku. Jednak wysoki poziom wód gruntowych ogranicza inwestowanie na tym terenie.

Bazę sportowo - rekreacyjną stanowią:

- kompleks boisk „Orlik” w Sadlnie,
- stadion w Chlebowie,
- hala sportowa w Boguszcach,
- tereny nad jez. Zakrzewek.

Obsługa gastronomiczna:

- Gościniec "Cztery Pory Roku" – Łysek,
- Restauracja BeMarLina – Chlebowo,

8. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

8.1. Charakterystyka zagrożeń stanu bezpieczeństwa

Na terenie gminy Wierzbinek występuje ryzyko nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, które mogą być wynikiem katastrof lub awarii infrastruktury technicznej, oraz zdarzeń losowych związanych z działaniami sił natury.

Zagrożenia wskutek następstw katastrofy naturalnej obejmują przede wszystkim zagrożenie pożarowe – dotyczy zwłaszcza znacznych powierzchni leśnych we wschodniej części gminy oraz upraw rolnych w okresach suszy. Czynnikiem zwiększającym zagrożenie może być starzenie się instalacji elektrycznej oraz działalność człowieka – wypalanie traw lub zaproszenie ognia w sąsiedztwie terenów zabudowanych. Zagrożenia cywilizacyjne stanowią głównie awarie urządzeń infrastruktury technicznej – rurociągu paliwowego, kanalizacji sanitarnej lub oczyszczalni ścieków. Mogą również wystąpić zagrożenia związane z przewozem niebezpiecznych substancji, zwłaszcza drogami wojewódzkimi. Kolejnym źródłem zagrożenia mogą być wypadki w ruchu drogowym.

8.2. Jednostki powołane do ochrony bezpieczeństwa publicznego

Jednostkami powołanymi do ochrony bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy jest policja oraz straż pożarna. Zespół dzielnicowych znajdujący się w Wierzbinku, podległy jest Komendzie Miejskiej Policji w Koninie.

Za ochronę przeciwpożarową są odpowiedzialne: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Koninie oraz 12 jednostek OSP z terenu Gminy Wierzbinek: Boguszyce, Broniszewo, Mąkoszyn, Morzyczyn, Racięcín, Sadlno, Stara Ruda, Synogać, Tomisławice, Wierzbinek, Wilcza Kłoda, Ziemięcín. Jednostki te podlegają Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Koninie.

9. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

9.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne:

Zagadnienia demograficzne

Procesy demograficzne wiążą się ściśle z wieloma dziedzinami życia gminy. Wpływają na sytuację w dziedzinie szkolnictwa, rynku pracy, warunków mieszkaniowych, pomocy społecznej, infrastruktury technicznej oraz kształtują rozmiary i kierunki inwestycji niezbędnych do zaspokojenia oczekiwań mieszkańców. Analiza zmian demograficznych, źródeł utrzymania, aktywności zawodowej, bezrobocia, wykształcenia, stanowi podstawę, na której można budować koncepcję rozwoju gminy.

Zmiany demograficzne dla powiatu konińskiego:

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Przyrost naturalny na 1000 ludności - ogółem	1,9	2,1	2,3	2,8	3,6	2,4	1,7	1,6	2,4	1,5	1,3	0,8
Wskaźniki obciążenia demograficznego												
liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	22,1	21,8	21,9	22,0	22,1	22,0	21,9	22,4	22,8	23,3	24,0	24,7
liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	64,3	62,4	61,4	60,4	59,4	58,0	56,9	56,4	55,8	55,6	55,5	55,8
liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	52,2	53,6	55,5	57,4	59,3	61,1	62,5	65,7	69,2	72,3	76,4	79,5
Saldo migracji na pobyt stały osób w wieku produkcyjnym na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym - ogółem	-	20,0	21,8	21,5	18,4	26,7	20,4	18,8	7,4	5,4	0,0	bd

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

9.1.1. Struktura ludności

Pod względem ilości mieszkańców (7567) gmina Wierzbinek zajmuje 10 miejsce w powiecie.

Liczba ludności w gminie w okresie 2000 r. – 2014 r. kształtowała się w następujący sposób:

Stan ludności gminy w okresie 2000-2014:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ogółem	7708	7729	7710	7666	7645	7619	7629	7605	7559	7514	7676	7638	7579	7548	7567
mężczyźni	3855	3884	3884	3850	3832	3791	3802	3796	3774	3772	3880	3862	3848	3839	3840
kobiety	3853	3845	3826	3816	3813	3828	3827	3809	3785	3742	3796	3776	3731	3709	3727

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Gęstość zaludnienia gminy wynosi 51 os./km², co daje jej 13 miejsce w powiecie.

W strukturze ludności według płci w województwie wielkopolskim nieznacznie przeważają kobiety. Współczynnik feminizacji, czyli liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn, dla województwa wielkopolskiego wynosi 106. W gminie Wierzbiniek współczynnik feminizacji osiągnął wartość poniżej średniej województwa i wynosi 96.

Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach na terenie gminy:

Boguszyce	338
Broniszewo	120
Cegielnia-Rudki	170
Gaj	119
Galczyce	125
Goczki Polskie	166
Helenowo	197
Kalina	86
Kazimierowo	57
Kazubek	130
Kolonia Racięcka	138
Kryszkowice	395
Krzymowo	136

Kwiatkowo	111
Łysek	348
Mąkoszyn	250
Morzyczyn	296
Noć	93
Nykiel	271
Obory	71
Ostrowo	84
Palmowo	156
Pamiętka	115
Racięcín	298
Sadlno	415
Słomkowo	183

Stara Ruda	298
Synogać	297
TereseWO	199
Tomisławice	212
Wierzbiniek	496
Wilcza Kłoda	260
Witkowice	86
Zaborowo	109
Zakrzewek	67
Zaryń	501
Zielonka	70
Ziemięcín	282

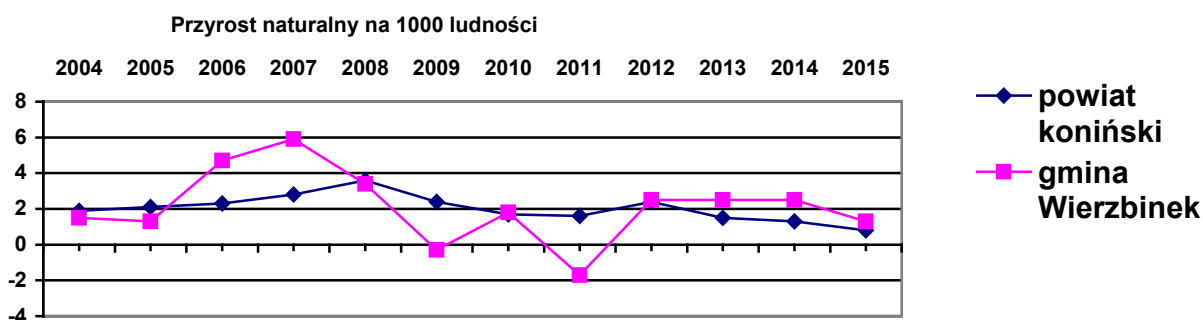
Do miejscowości o najniższym potencjale rozwojowym, wynikającym z ilości mieszkańców poniżej 200 mk. (nie gwarantującej popytu na usługi i przyrostu liczby mieszkańców) zaliczają się: Helenowo - 197 mk, Słomkowo - 183 mk, Cegielnia-Rudki - 170 mk, Goczki Polskie - 166 mk, Palmowo - 156 mk, Kolonia Racięcka - 138 mk, Krzymowo - 136 mk, Kazubek - 130 mk, Galczyce - 125 mk, Broniszewo - 120 mk, Gaj - 119 mk, Pamiętka - 115 mk, Kwiatkowo - 111 mk, Zaborowo - 109 mk, Noć - 93 mk, Kalina, Witkowice - 86 mk, Ostrowo - 84 mk, Obory - 71 mk, Zielonka - 70 mk, Zakrzewek - 67 mk, Kazimierowo - 57 mk. W miejscowościach tych dominuje funkcja rolnicza.

9.1.2. Ruch naturalny ludności 2000-2014:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Urodzenia żywe																
ogółem	111	103	91	83	93	100	112	111	106	87	86	74	87	96	89	78
mężczyźni	58	61	50	48	49	52	57	53	61	50	43	40	46	46	55	38
kobiety	53	42	41	35	44	48	55	58	45	37	43	34	41	50	34	40
Zgony ogółem																
ogółem	80	60	91	83	81	90	76	65	80	89	72	87	68	77	70	68
mężczyźni	40	35	46	48	50	62	41	29	42	49	35	48	31	35	39	39
kobiety	40	25	45	35	31	28	35	36	38	40	37	39	37	42	31	29
Zgony niemowląt																
ogółem	3	1	0	0	0	0	1	0	1	2	0	0	0	0	0	3
mężczyźni	2	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3
kobiety	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Przyrost naturalny																
ogółem	31	43	0	0	12	10	36	46	26	-2	14	-13	19	19	19	10
mężczyźni	18	26	4	0	-1	-10	16	24	19	1	8	-8	15	11	16	-1
kobiety	13	17	-4	0	13	20	20	22	7	-3	6	-5	4	8	3	11
przyrost naturalny na 1000 ludności	-	-	0	0	1,5	1,3	4,7	5,9	3,4	-0,3	1,8	-1,7	2,5	2,5	2,5	1,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

W analizowanym okresie notuje się spadek liczby urodzeń. W 2000r. przyszło na świat 111 osób, natomiast w 2015 tylko 78. Liczba zgonów wykazuje stabilność i wynosi średnio 77.

Najwyższy przyrost naturalny w gminie Wierzbinek w analizowanym okresie zanotowano w 2007r. W kolejnych latach nastąpiły znaczne jego wahania, osiągając wartość ujemną w 2011r. W latach 2012-2015 przyrost naturalny utrzymuje się na tym samym, dodatnim poziomie, nieco wyższym niż średnia w tych latach dla

powiatu konińskiego. Obecnie trudno ocenić, czy jest to zapowiedź stabilizacji przyrostu naturalnego w gminie.

W stosunku do wartości średnich dla obszarów wiejskich województwa wielkopolskiego, wskaźniki odniesione do 1000 mieszkańców kształtują się następująco:

- wskaźnik urodzeń – niższy od przeciętnej,
- wskaźnik zgonów – niższy od średniej,
- wskaźnik przyrostu naturalnego – niższy od przeciętnej.

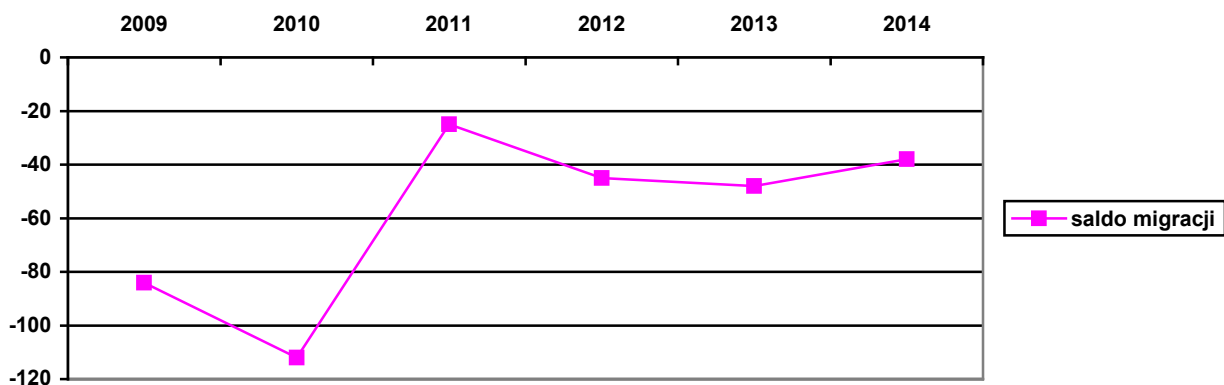
W porównaniu z gminami sąsiednimi, pod względem wartości bezwzględnych ruchu naturalnego, gmina wyróżnia się pozytywnie przyrostem dodatnim.

9.1.3. Ruch migracyjny

Ruch migracyjny w gminie regularnie utrzymuje ujemne saldo, co jest tendencją niekorzystną. Najniższy poziom salda migracji notujemy w 2010 r. – wyniosło -112 osób. Jest to duży spadek – aż o 28 osób w porównaniu do roku ubiegłego. W kolejnych latach utrzymywało się na podobnym poziomie i wynosiło średnio -39 osób. Łącznie w latach 2000 – 2014 gmina straciła wskutek migracji 753 mieszkańców.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zameldowania ogółem															
ogółem	57	39	51	68	50	41	72	56	45	32	60	55	54	49	46
mężczyźni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	28	23	29	22	20
kobiety	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	32	32	25	27	26
Wymeldowania ogółem															
ogółem	97	91	112	114	77	75	96	100	118	116	172	80	99	97	84
mężczyźni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46	82	33	42	41	47
kobiety	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70	90	47	57	56	37
Saldo migracji															
ogółem	-40	-52	-61	-46	-27	-34	-24	-44	-73	-84	-112	-25	-45	-48	-38

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

9.1.4. Struktura wieku i płci

Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci w latach 2000-2015:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem																
ogółem	7708	7729	7710	7666	7645	7619	7629	7605	7559	7514	7676	7638	7579	7548	7567	7506
mężczyźni	3855	3884	3884	3850	3832	3791	3802	3796	3774	3772	3880	3862	3848	3839	3840	3 812
kobiety	3853	3845	3826	3816	3813	3828	3827	3809	3785	3742	3796	3776	3731	3709	3727	3 694
w wieku przedprodukcyjnym																
ogółem	2265	2237	2177	2100	2038	1997	1973	1915	1896	1836	1822	1772	1701	1655	1630	1584
mężczyźni	1143	1138	1107	1084	1066	1040	1031	994	994	966	954	926	893	863	872	850
kobiety	1122	1099	1070	1016	972	957	942	921	902	870	868	846	808	792	758	734
w wieku produkcyjnym																
ogółem	4278	4324	4401	4434	4479	4499	4523	4558	4542	4572	4722	4739	4732	4736	4752	4721
mężczyźni	2333	2363	2409	2402	2416	2411	2436	2468	2455	2491	2603	2617	2614	2621	2603	2576
kobiety	1945	1961	1992	2032	2063	2088	2087	2090	2087	2081	2119	2122	2118	2115	2149	2145
w wieku poprodukcyjnym																
ogółem	1165	1168	1132	1132	1128	1123	1133	1132	1121	1106	1132	1127	1146	1157	1185	1201
mężczyźni	379	383	368	364	350	340	335	334	334	325	315	323	319	341	355	386
kobiety	786	785	764	768	778	783	798	798	796	791	809	808	805	802	820	815

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Wskaźnik feminizacji – czyli liczba kobiet na 100 mężczyzn - na terenie gminy wynosi 97 i jest skutkiem wynoszącej 113 osób przewagi liczby mężczyzn (3840 wobec 3727). Jest to wartość o charakterze neutralnym, na obszarach wiejskich wskaźnik feminizacji jest zazwyczaj niski.

Udziały poszczególnych grup ekonomicznych, wynoszące odpowiednio 21,1%, 62,9% i 16%, należą do typowych. Sytuację gminy można uznać za neutralną.

**Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem
w okresie 2002-2015:**

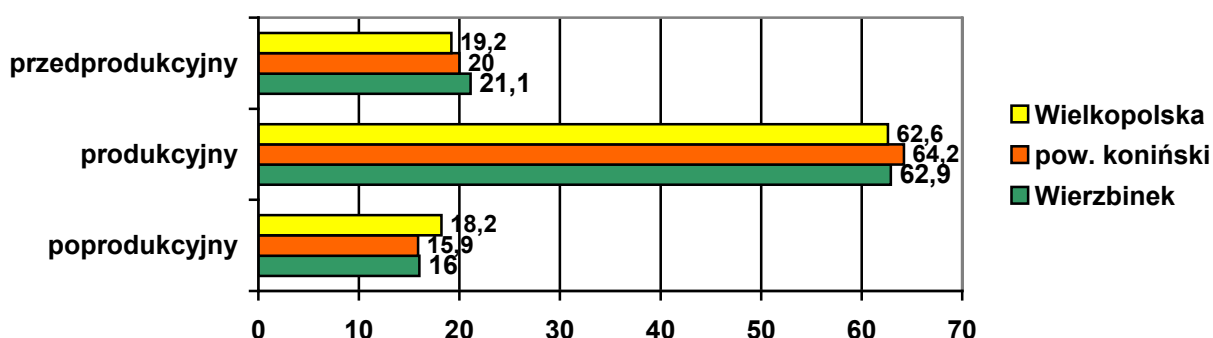
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
w wieku przedprodukcyjnym	28,2	27,4	26,7	26,2	25,9	25,2	25,1	24,4	23,7	23,2	22,4	21,9	21,5	21,1
w wieku produkcyjnym	57,1	57,8	58,6	59,0	59,3	59,9	60,1	60,8	61,5	62,0	62,4	62,7	62,8	62,9
w wieku poprodukcyjnym	14,7	14,8	14,8	14,7	14,9	14,9	14,8	14,7	14,7	14,8	15,1	15,3	15,7	16,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Podobnie jak w innych gminach, najważniejszym problemem demograficznym gminy jest postępujące starzenie ludności, polegające na malejącej liczbie grupy przedprodukcyjnej i rosnącej liczbie grupy produkcyjnej.

Kolejną fazą tego procesu będzie przechodzenie roczników z grupy produkcyjnej do poprodukcyjnej. Pomiędzy rokiem 2002 a 2014, grupa przedprodukcyjna zmniejszyła liczebność o 635 osób. Grupa ta w roku 2002 stanowiła 28% mieszkańców, obecnie tylko 21,1%. Grupa produkcyjna liczy obecnie o 474 osób więcej. Jej udział wzrósł z 57,9% do 62,9% ogółu. Na razie jedynie nieznacznie (2%) zmieniła się liczebność grupy poprodukcyjnej – z 14,7% do 16%.

Ludność w podziale na wiek przed-, po- i produkcyjny (%)

W porównaniu z danymi dla Województwa Wielkopolskiego, gminę Wierzbinek charakteryzuje wyższy udział ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz poprodukcyjnym. Podczas gdy dla udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym średnia dla województwa wynosi 19,2%, gmina Wierzbinek posiada w tej grupie wiekowej ponad 21% ludności. Jeszcze większe dysproporcje zachodzą, gdy

analizujemy udział ludności w wieku produkcyjnym. Ilość osób w wieku poprodukcyjnym jest zbliżona do średniej dla województwa.

Zmiana proporcji między różnymi grupami wiekowymi znacząco wpływa na rynek pracy, bowiem decyduje o liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Wejście na rynek pracy kolejnych roczników „wyżu demograficznego” (osoby urodzone na początku lat 80-tych), przy tendencjach wzrostowych w gospodarce, zwiększa potencjał siły roboczej, a z drugiej strony, przy recesji gospodarczej – jak to jest obecnie - może spowodować wzrost bezrobocia w Gminie. Obserwuje się wzrastającą skłonność młodych ludzi do emigrowania ze wsi oraz małych miasteczek do większych ośrodków. Niekorzystnym zjawiskiem jest przy tym zdecydowanie większa mobilność osób lepiej wykształconych, co sprawia, że ogólny poziom wykształcenia mieszkańców Gminy pozostaje na stosunkowo niskim poziomie.

Wskaźnik obciążenia demograficznego w gm. Wierzbinek w okresie 2002-2014:

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 os. w wieku produkcyjnym	75,2	72,9	70,7	69,3	68,7	66,8	66,4	64,3	62,6	61,2	60,2	59,4	59,2	59,0
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	52,0	53,9	55,3	56,2	57,4	59,1	59,1	60,2	62,1	63,6	67,4	69,9	72,7	75,8
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	25,7	25,5	25,2	25,0	25,0	24,8	24,7	24,2	24,0	23,8	24,2	24,4	24,9	25,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Dla gminy Wierzbinek, liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w porównaniu do wskaźników dla powiatu konińskiego jest niższa od przeciętnej, natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym jest zbliżona do średniej w porównaniu dla powiatu konińskiego.

Mediana wieku (wiek środkowy) mieszkańców województwa wielkopolskiego w 2014r. wynosiła 38,2 lat (w 2013r. 37,8 lat, w 2009r. 36,3lat), co oznacza, że połowa ludności nie osiągnęła wieku 38,2 lat, a druga połowa już go przekroczyła.

Wiek środkowy kobiet (39,7 lat) był wyższy niż mężczyzn (36,7 lat), w 2013r. było to odpowiednio 39,3 lat i 36,3 lat. Mediana wieku ludności miejskiej była o 3,3 lat wyższa niż mieszkańców wsi – 39,7 lat wobec 36,4 lat (w 2013r. odpowiednio 39,3

lat i 36,0 lat). W 10 powiatach wiek środkowy był wiŹszy niŹ przeciętnie w województwie. Największą wartoŹ przyjmował on w: Koninie (42,0 lat; 41,4 lat w 2013r.), Kaliszu (41,9 lat; 41,5 lat przed rokiem) i Poznaniu (40,0 lat; 39,7 lat w 2013r.), natomiast najmniejszą w powiecie grodziskim (35,7 lat; 35,3 lat przed rokiem). Zaprezentowane zmiany roczne wskazują na przesunięcie się wieku środkowego i obrazują proces stopniowego starzenia się ludności w Wielkopolsce.

9.1.5. Prognoza rozwoju ludności

Określając perspektywiczną liczbę ludności gminy wzięto pod uwagę szereg czynników wpyłwajcych na kształtowanie procesów demograficznych. Należą do nich:

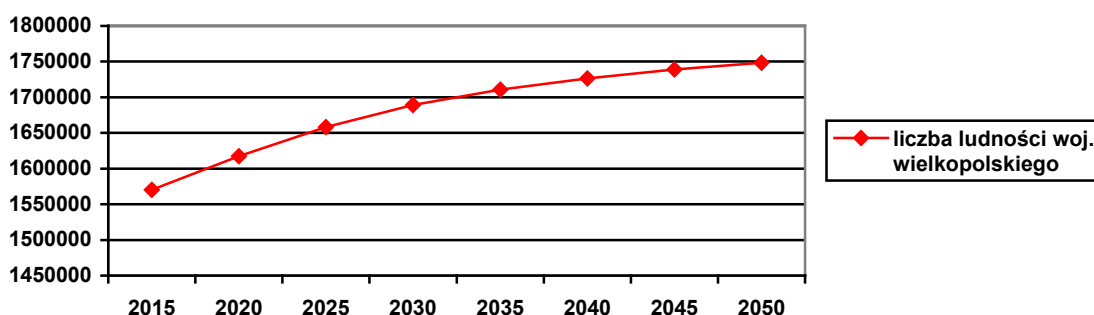
- aspekty społeczne, ekonomiczne i przestrzenne,
- aspiracje gminy w kierunku jej dynamicznego rozwoju i osiągnięcia wiŹszego potencjału demograficznego,

moŹliwoŹci rozwoju przestrzennego funkcji mieszkaniowej.

Według Planu zagospodarowania przestrzennego woj. wielkopolskiego prognozy demograficzne do 2020r. przewidują odmienny kierunek zmian demograficznych w mieŹcie i na wsi – miejska częŹ populacji zmniejszy się prawdopodobnie o 1,4% w stosunku do stanu z 2008r., podczas gdy dla ludności wiejskiej prognozowany jest wzrost jej liczebności o 2,8%.

Według danych prognozy ludności dla terenów wiejskich woj. wielkopolskiego opracowanej w 2014r. na lata 2014-2050 przewidywany jest dalszy wzrost liczebności populacji województwa. Populacja woj. wielkopolskiego zwiększy się w tych latach o 12,8%

Prognoza ludności dla terenów wiejskich woj. Wielkopolskiego (opracowana w 2014r.) w latach 2014-2050:

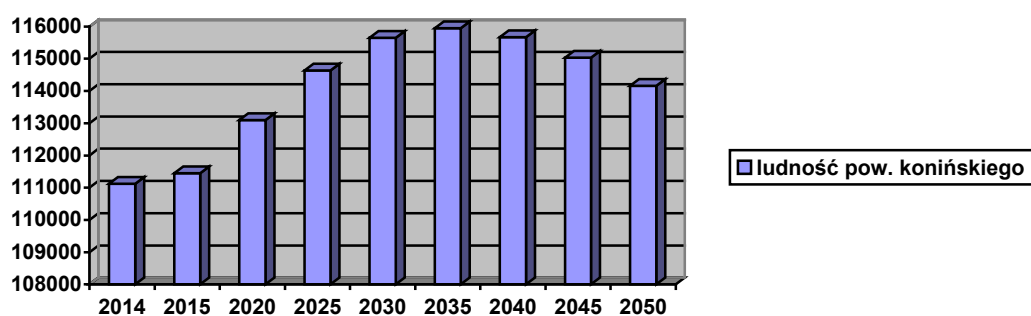
	2014	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Prognoza ludności (w tysiącach)	1 560,4	1 570,4	1 617,2	1 658,1	1 689,1	1 710,8	1 726,5	1 738,9	1 748,4
Prognoza ludności, rok 2013=100	100,7	101,3	104,3	107,0	109,0	110,4	111,4	112,2	112,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Prognoza ludności dla terenów wiejskich powiatu konińskiego w latach 2014-2050 przewiduje systematyczny wzrost populacji do roku 2035, a od roku 2040 wskazuje tendencje spadkowe.

Prognoza ludności dla terenów wiejskich powiatu konińskiego (opracowana w 2014r.) w latach 2014-2050:

	2014	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Liczba ludności ogółem	111122	111448	113101	114640	115647	115950	115671	115033	114159
Prognoza ludności, rok 2014=100	100	100,3	101,8	103,1	104	104,3	104,1	103	102,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Uwzględniając ustalenia planu województwa i tendencje zmiany liczby ludności dla powiatu konińskiego przyjmuje się, że w latach 2025-2030 ludność gminy Wierzbinek może wynosić ok. 8000 osób.

Na terenie gminy Wierzbinek najważniejsze przesłanki kierunków rozwoju demograficznego są następujące:

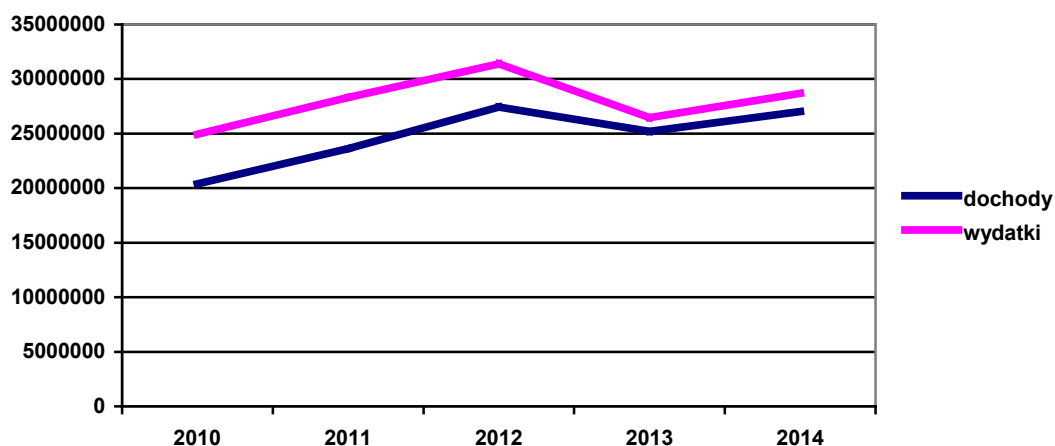
- Ilość mieszkańców na terenie gminy Wierzbinek ulega nieznacznym wahaniom i jest raczej ustabilizowana w dłuższym okresie czasu.
- Zakłada się wzrost liczby urodzeń, przy utrzymywaniu jeszcze przez okres około dekady relatywnie niskich wskaźników zgonów. W kolejnych latach poziom zgonów będzie wyższy.

Konsekwencją występujących tendencji w poszczególnych grupach wiekowych będą postępujący proces starzenia się mieszkańców oraz zmniejszenie się udziału ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności.

9.2. Analiza ekonomiczna i prognoza budżetu gminy

Zestawienie dochodów i wydatków budżetu Gminy Wierzbinek 2009-2014 (zł)

		2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dochody	Dochody bieżące	-	18891488	21217164	22471104	22880370	22111783
	Dochody majątkowe	-	1488989	2406479	4973465	2326600	4910475
	Suma	16995000	20380447	23623643	27444569	25206970	27022258
Wydatki	Wydatki bieżące	-	16800664	19266334	21427661	21780600	21397520
	Wydatki majątkowe	-	8122090	9043308	9972908	4668770	7301228
	Suma	16440000	24922754	28309643	31400569	26449370	28698748
	Nadwyżka/deficyt	555000	-4542277	-4686000	-3956000	-1242400	-1676490

Dochody i wydatki na 1 mieszkańca Gminy Wierzbinek w latach 2010–2014 (w zł):

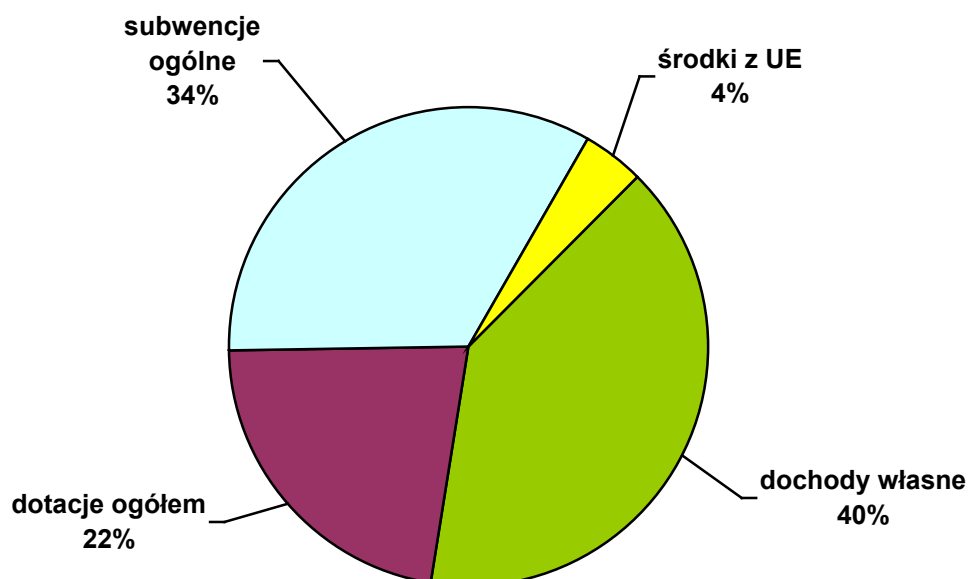
	2010	2011	2012	2013	2014
Dochody ogółem na 1 mieszkańca	2655	3092	3621	3339	3571
Dochody majątkowe na 1 mieszkańca	193	315	656	308	648
Wydatki ogółem na 1 mieszkańca	3246	3706	4143	3504	3792
Wydatki majątkowe na 1 mieszkańca	1058	1183	1315	618	964

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych UG Wierzbinek oraz danych GUS.

Struktura dochodów budżetu gminy w 2014 roku:

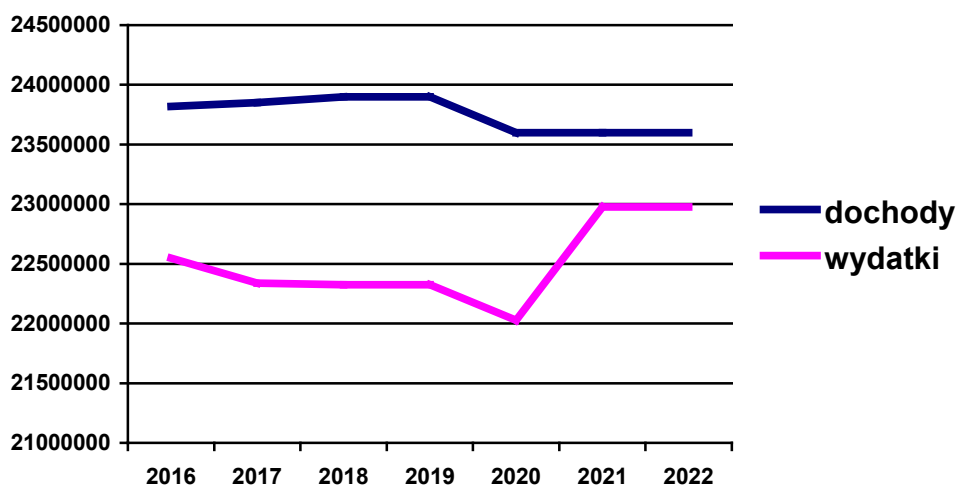
dochody ogółem	28698748 zł
dochody własne	10942024,29 zł
dotacje ogółem (celowe + dotacje paragrafy 200, 620)	6056221,14 zł
subwencje ogólne	9311025,00 zł
subwencje na zadania oświatowe	6406820,00 zł
środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych	1019764,91 zł

Struktura % dochodów gminy

Zestawienie dochodów i wydatków budżetu Gminy Wierzbinek 2015-2022 według Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2016 -2022(zł):

	Dochody ogółem	Wydatki ogółem
2016	28 193 906,16	28 422 306,16
2017	23 850 000,0	24 838 400,00
2018	24 100 000,00	2 326 000,00
2019	23 900 000,00	22 326 000,00
2020	23 900 000,00	21 926 000,00
2021	23 900 000,00	22 426 000,00
2022	23 900 000,00	22 426 000,00

Podczas szacowania dochodów na lata następne uwzględniono przewidywane wielkości subwencji, dotacji, podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych oraz dochodów własnych/ w tym: opłatę eksploatacyjną od wydobytego węgla brunatnego - gdzie uwzględniono wykonanie za rok 2014. W Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2016-2022 na rok 2016 i 2017 zaplanowano w dochodach majątkowych dochody ze sprzedaży majątku mając na uwadze sprzedaż terenów zajmowanych przez PAK KWB.

Ponadto należy zauważyć iż w roku 2014 i podobnie na rok 2015 Gmina Wierzbinek zastosowała w odniesieniu do wydatków bieżących zasadę rozważnego i oszczędnego planowania i wydatkowania. Zwiększenie wydatków bieżących następowało w roku 2014 tylko w momencie wpływu środków zewnętrznych, które zwiększały dochody bieżące i analogicznie przeznaczone były jako wydatki bieżące.

9.3. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Na lata 2016 - 2019 budżet gminy przewiduje m.in. budowę publicznych dróg gminnych m.in. w miejscowościach: Zaryniu, Ziemięcie, Witkowice - Słomkowo, Kazubek – Łysek – Gaj, Kryszkowice – Tomisławice, Wierzbinek pozwalających na obsługę terenów mieszkaniowych i usługowych, budowę ścieżki pieszo - rowerowej Wierzbinek – Łysek oraz budowę kanalizacji w miejscowości Sadlno. Planuje się ponadto zmianę nawierzchni szeregu dróg gminnych.

Zaplanowano wydatki na się budowę Przedszkola Gminnego w miejscowości Wierzbinek, budowę strażnicy OSP w Wierzbinku, modernizację budynków szkół podstawowych w Sadlnie i w Zaryniu, ośrodków zdrowia w Mąkoszynie i w Sadlnie, a także termomodernizację zabytkowego pałacu w Wierzbinku oraz szkół podstawowych w Sadlnie i w Zaryniu.

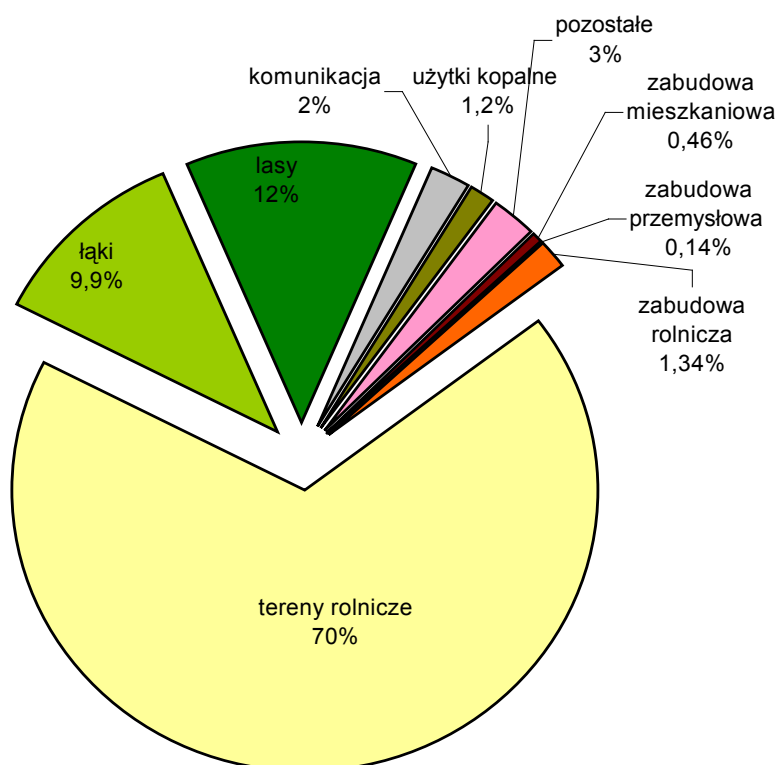
9.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Bilans powierzchni według jednostek funkcjonalnych w granicach administracyjnych gminy:

Stan istniejący		suma powierzchni w granicach gminy [ha]	% powierzchni gminy
Obszar zurbanizowany i wskazany do urbanizacji	zabudowa mieszkaniowo - usługowa	69	0,46
	zabudowa przemysłowa	21	0,14
	zabudowa zagrodowa	198	1,34
	tereny rekreacji i wypoczynku	12	0,08
	inne tereny zabudowane	20	0,13
	SUMA	285	1,92
Obszar chroniony przed urbanizacją	użytki rolne - grunty orne, sady	10304	69,83
	użytki rolne – łąki i pastwiska trwałe	1464	9,92
	lasy i zadrzewienia	1862	12,62
	wody	20	0,13
	SUMA	13650	92,45
Pozostałe tereny	tereny komunikacyjne - drogi	247	1,67
	tereny komunikacyjne - kolejowe	15	0,10

Stan istniejący		suma powierzchni w granicach gminy [ha]	% powierzchni gminy
	tereny komunikacyjne - inne	36	0,24
	użytki kopalne	178	1,20
	nieużytki	283	1,91
	tereny różne	61	0,41
	SUMA	820	5,53
ŁĄCZNIE		14755	99,9

Poniższy diagram przedstawia bilans powierzchni jednostek funkcjonalnych w granicach administracyjnych gminy (powierzchnia gminy = 100%):

■ zab. mieszkaniowo - usługowa 69 ha	■ zab. przemysłowa 21 ha
■ zabudowa rolnicza 198ha	■ tereny rolnicze 10304 ha
■ łąki 1464 ha	■ lasy 1862 ha
■ komunikacja 298 ha	■ użytki kopalne 178 ha
■ pozostałe 344 ha	

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę z uwzględnieniem stanu istniejącego i projektowanego:

		suma powierzchni w granicach gminy [ha]	% powierzchni gminy
Stan istniejący terenów zainwestowanych	zabudowa mieszkaniowo – usługowa	69	0,46
	zabudowa rolnicza	198	1,57
	zabudowa usługowa, przemysłowa, usługi publiczne	35	0,23
	tereny rekreacji i wypoczynku	12	0,08
	Suma	314	2,34
Tereny projektowane pod zabudowę w obowiązujących mpzp	zabudowa mieszkaniowo – usługowa	120,5	0,81
	zabudowa rolnicza	33,3	0,22
	zabudowa usługowa	75,72	0,51
	tereny rekreacji i wypoczynku	21,8	0,14
	Suma	251,32	1,68
Tereny projektowane pod zabudowę w studium 2010r.	zabudowa mieszkaniowo – usługowa	304	2,06
	zabudowa usługowa	74,49	0,50
	tereny rekreacji i wypoczynku	14,4	0,09
	Suma	392,89	2,65
Tereny projektowane pod zabudowę w zmianie studium	zabudowa mieszkaniowo – usługowa	40	0,27
	zabudowa usługowa	74,49	0,50
	tereny rekreacji i wypoczynku	7,06	0,04
	Suma	121,55	0,81

9.4.1. Zapotrzebowanie na nową zabudowę w skali gminy

Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę w skali gminy oszacowano uwzględniając prognozy demograficzne, analizy społeczno – środowiskowe oraz aspekty ekonomiczne.

Prognoza demograficzna na lata 2014-2050 przewiduje wzrost liczby ludności na terenach wiejskich. Liczba ludności gminy Wierzbinek w latach 2025-2030 może wynieść 8000 osób, czyli wzrośnie o 433 osoby. Wraz z postępowaniem prac odkrywki Tomisławice zachodzi potrzeba przeniesienia około 200 siedlisk, gdzie liczba przesiedlanej ludności wyniesie (wg średniej ilości osób w gospodarstwie domowym 3,63/mieszkanie) 726 osób. Wyznaczenie nowych miejsc pod zabudowę niezbędne jest, aby zapewnić możliwość lokalizacji dla przesiedlanych mieszkańców z terenów odkrywki i tym samym obniżyć saldo migracji poza teren gminy.

Mając na uwadze perspektywny wzrost liczby mieszkańców oraz potrzebę przesiedlenia ludności z terenów odkrywki, określono zapotrzebowanie na nowe tereny pod zabudowę.

Na terenie gminy Wierzbinek zwiększą swą liczebność głównie miejscowości lepiej rozwinięte, wyposażone w podstawowe usługi. Planowany rozwój tych miejscowości będzie wymagał realizacji rozszerzonego zakresu usług działających na terenie nowych osiedli mieszkaniowych. Nowe osiedla mieszkaniowe stanowią kontynuację już istniejącej zabudowy, z dostępem do infrastruktury technicznej.

Wyznaczając maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę wzięto pod uwagę prognozy demograficzne, dążenia gminy w kierunku jej dynamicznego rozwoju i osiągnięcia wyższego potencjału demograficznego oraz fakt przesiedlania mieszkańców z terenów zajmowanych przez kopalnię. W związku z tym oszacowano, iż istnieje zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową dla ok. 1100 osób, co daje 303 nowe siedliska. Zapotrzebowanie na nową zabudowę wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy wyniesie 26400m².

9.4.2. Szacowanie chłonności

Do oszacowania prognozowanej chłonności terenów (liczby osób mogących zamieszkać na danym obszarze). Przyjęto algorytm uwzględniający wzór obliczeń dla zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy. Brana jest pod uwagę wielkość działki budowlanej – zakładając, że na jednej działce może zostać zlokalizowany jeden budynek o funkcji mieszkaniowej. Ponadto, przyjęto, że 30% powierzchni terenów zostanie przeznaczony pod lokalny układ komunikacji oraz zieleni towarzyszącą – stąd współczynnik zmniejszający – 0,7. Do algorytmu dodano również drugi współczynnik zmniejszający – 0,8 – który odzwierciedla zmniejszenie

realnej wielkości gruntów pozostających do dyspozycji inwestorów z uwagi na uwzględnienie geometrii terenów.

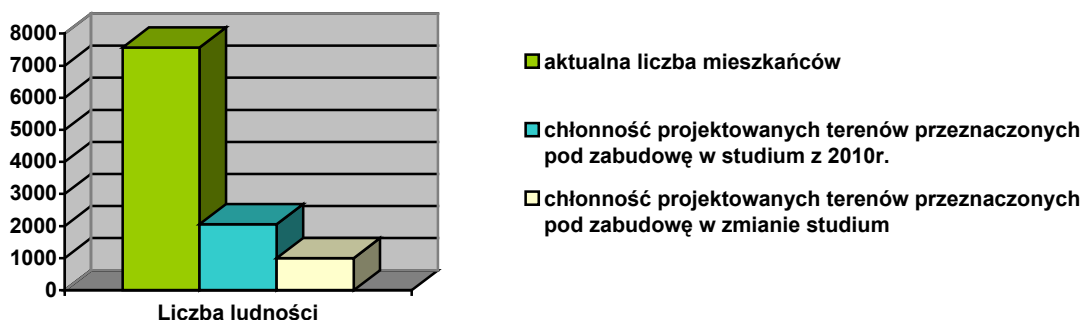
Algorytm obliczania chłonności demograficznej dla terenów zabudowy mieszkaniowej:

Parametry do obliczania chłonności demograficznej dla terenów zabudowy mieszkaniowej projektowanej w studium oraz w obowiązujących planach miejscowych:

PARAMETR	WARTOŚĆ	JEDNOSTKA	UWAGI
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	3,63	os./mieszkanie	dane statystyczne (wg GUS 2014)
liczba lokali mieszkalnych	1	szt.	
średnia powierzchnia działki budowlanej	3000	m ²	wartość przyjęta dla obliczeń zgodnie z charakterem zabudowy dominującym w gminie

Poniższy wykres przedstawia porównanie prognozowanej chłonności demograficznej na podstawie ustaleń studium z aktualną liczbą mieszkańców (źródło: GUS, 2014 r.):

Oszacowano chłonność dla jednostek osadniczych jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy. Pod uwagę wzięto najlepiej rozwinięte jednostki osadnicze o ilości mieszkańców przekraczającej 300. Zaliczają się do nich: Zaryń - 501mk, Wierzbinek - 496 mk, Sadlno - 415 mk, Kryszkowice - 395mk, Łysek - 348 mk, Boguszyce - 338 mk. Mieszkańcy tych sześciu miejscowości stanowią 32% ludności zamieszkałej w gminie Wierzbinek. Założono wyższy przyrost liczby ludności niż na pozostałych terenach gminy (12%), porównywalny ze średnią wojewódzką dla terenów wiejskich.

Ponadto założono, że 50% mieszkańców przesiedlanych z terenów odkrywki osiedli się w tych miejscowościach, co powiększa prognozowaną liczbę mieszkańców o średnio 25 osób.

Prognozowaną liczbę mieszkańców w rozpatrywanych jednostkach osadniczych, zapotrzebowanie na nową zabudowę oraz powierzchnię i chłonność projektowanych terenów przedstawia poniższa tabela:

Jedn. osadnicza		Zaryń	Wierzbinek	Sadlno	Kryszkowice	Łysek	Boguszyce	Ogółem
Ilość mieszkańców 2014		501	496	415	395	348	338	2493
Prognozowana ilość mieszkańców (przyrost o 12%)		561	555	465	442	389	378	2790
Przesiedlenia		25	25	25	25	25	25	150
Łączny przyrost		85	84	75	72	66	65	447
Zapotrzebowanie na nową zabudowę - pow. użytkowa (m ²)	zabudowa mieszk. 24 m ² /os.	2040	2016	1800	1728	1584	1560	10728
Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniowo –		3,6	22,2	22,2	3,3	16,5	22	89,8

usługową w zmianie studium (ha)							
Chłonność projektowanego terenu (m ²)	558	3610	3610	536	2683	3577	14574

Chłonność projektowanego terenu dla analizowanych jednostek osadniczych wyrażona w powierzchni użytkowej wynosi 14574m² i stanowi 55% całkowitego zapotrzebowania gminy na nową zabudowę.

Tereny pod zabudowę mieszkaniową projektowane są także w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Łącznie powierzchnia terenów przeznaczonych w mpzp na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wynosi 120,5ha.

Oszacowano chłonność terenów ujętych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego innych niż przeanalizowane powyżej, czyli dla 70,7ha zabudowy mieszkaniowej. Głównie są to tereny położone w Sadlnie, Ziemięcinie (korzystnie z uwagi na małą odległość od oczyszczalni ścieków) oraz w miejscowościach: Zakrzewek, Nykiel, Gaj i Kazubek, gdzie stanowią uzupełnienie i kontynuację istniejącej zabudowy.

Chłonność tych terenów obliczona wg wcześniej zastosowanego algorytmu wynosi 11497m² powierzchni użytkowej i stanowi 43% całkowitego zapotrzebowania gminy na nową zabudowę.

Porównując zapotrzebowanie gminy na nową zabudowę z terenami, które są ujęte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz zaprojektowane w niniejszej zmianie studium, stwierdzono iż łącznie stanowią one 98% zapotrzebowania. Tym samym stwierdzono, iż nie ma potrzeby wyznaczania dodatkowych terenów pod zabudowę. Ograniczono tereny projektowane pod zabudowę mieszkaniową w stosunku do ustaleń studium z 2010r., w którym pod tereny zabudowy mieszkaniowej obejmowały aż 304ha.

Utrzymano natomiast tereny inwestycyjne przewidziane w studium z 2010r. pod usługi, produkcję i magazyny, sport, turystykę, jako możliwość rozwoju gminy, stworzenie nowych miejsc pracy oraz podniesienie jakości warunków życia mieszkańców.

9.5. Możliwości rozwoju gminy

Na podstawie analizy uwarunkowań społecznych, środowiskowych oraz ekonomicznych, istniejącego sposobu zagospodarowania terenu gminy Wierzbinek w

tym istniejącej infrastruktury, oraz potencjalnych możliwości rozwoju określono przydatność poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych.

Główne możliwości rozwoju gminy wiążą się z dalszym rozwojem rolnictwa i rekreacji. Wierzbiniek posiada zasób terenów pozwalających na bardziej dynamiczny jej rozwój gminy – są to tereny przeznaczone pod zabudowę usługową położone głównie wzdłuż drogi wojewódzkiej, gwarantujące dobrą komunikację międzyregionalną oraz tereny położone w sąsiedztwie już zainwestowanych terenów otwierające możliwości zarówno dla działalności gospodarczej, jak i dla zabudowy mieszkaniowej.

Gmina w znacznej części jest obszarem o dobrych warunkach przyrodniczych. W pozostałych częściach gminy – gdzie warunki naturalne ograniczają rozwój intensywnego rolnictwa – należy preferować rozwój bardziej zróżnicowany pod względem bazy ekonomicznej.

Funkcja mieszkaniowa winna być rozwijana w oparciu o istniejące jednostki osadnicze, głównie wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych.

Wzmacniać należy działalności gospodarcze, w tym zwłaszcza związane z lokalnym przetwórstwem rolno - spożywczym (konieczność tworzenia nowych miejsc pracy).

Obecnie na terenie gminy nie ma obszaru o funkcji wypoczynkowo – rekreacyjnej. Potencjalne warunki rozwoju istnieją na obszarze graniczącym z doliną kanału Warta – Gopło oraz z otoczeniem jeziora Zakrzewek jako tereny rozwoju funkcji turystyczno rekreacyjnej w formie gospodarstw agroturystycznych, z rozwojem turystyki konnej i rowerowej. Miejscowości preferowane do rozwoju funkcji rekreacyjnej to Kalina, Broniszewo, Zakrzewek, Stara Ruda.

Po zakończeniu eksploatacji w miejscu odkrywki złoża "Tomisławice" powstanie między innymi kompleks obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz zbiornik wodny o powierzchni ponad 200 ha.

Funkcja rolnicza winna być utrzymana na terenach występowania gleb o najwyższej bonitacji, to jest głównie w północno – zachodniej części gminy. Postulowane jest przywrócenie upraw wierzby i upowszechnienia produkcji wyrobów wikliniarskich.

Funkcja leśna winna być utrzymywana i rozwijana w obrębie granic Goplańsko – Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, to jest przede wszystkim we

wschodniej części gminy. Na pozostałych terenach wskazane jest podjęcie działań promujących lokalne zadrzewienia i zakrzewienia, także śródpolne.

Z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej należy chronić ekosystemy wodne, bagienne, łąkowe i leśne znajdujące się w dolinie Noteci, mające zasadnicze znaczenie dla utrzymania funkcji jako krajowego korytarza ekologicznego i zachowania różnorodności biologicznej.

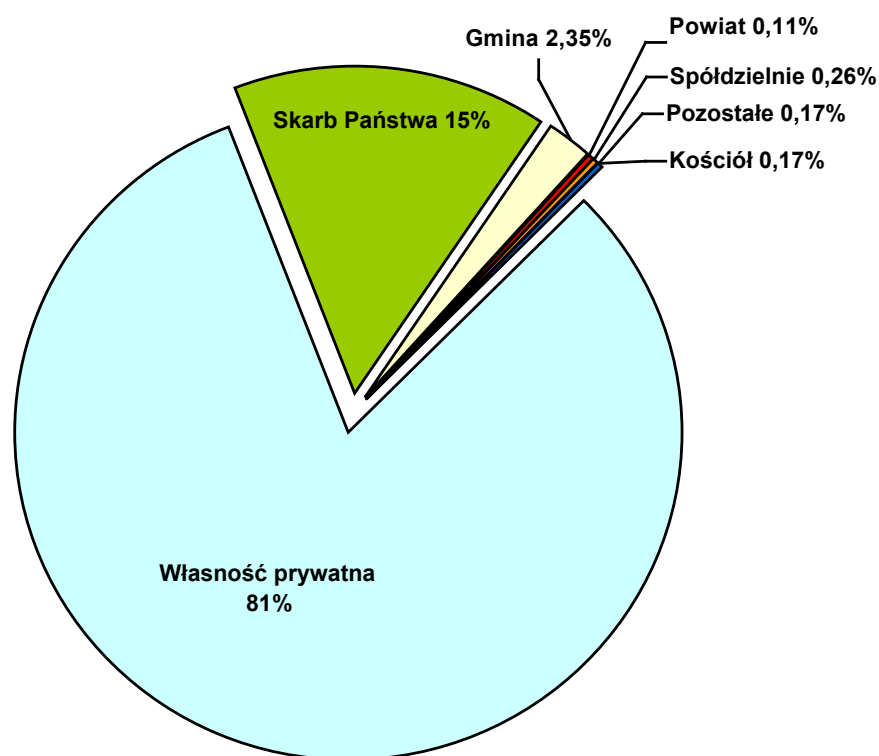
10. Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów

Gmina Wierzbinek zajmuje obszar 14 755ha. Przeważająca większość gruntów na terenie gminy stanowi własność prywatną 11964ha (ponad 81% gruntów).

Oprócz własności prywatnej grunty są własnością:

- Skarbu Państwa – 2315ha (15%)
- Gmin i związków międzygminnych – 348ha (2,35%)
- Powiatów z wyłączeniem przekazania w użytkowanie wieczyste – 17ha (0,11%)
- Spółdzielni produkcyjnych i innych – 39ha (0,26%)
- Kościołów i związków wyznaniowych – 26ha (0,17%)
- Pozostałych osób prawnych – 26ha (0,17%)

Strukturę stanu własności gminy przedstawia poniższy diagram:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Wierzbinek.

Działki należące do Skarbu Państwa, położone w: Synogaci dz. nr 242/10 i 242/11, Ruszkówku dz. nr 50/1, Goczkach dz. nr 256 oraz Krzyszkowicach fr. dz. nr 133/4 przeznaczone są na cele związane z realizacją inwestycji infrastrukturalnych

służących wykonywaniu zadań własnych w zakresie edukacji publicznej, kultury i kultury fizycznej oraz zakładania cmentarzy komunalnych.

Podstawowe informacje dotyczące mienia komunalnego w latach 2010-2014 przedstawia tabela:

	2010	2011	2012	2013	2014
Powierzchnia gruntów komunalnych wg prawnych form użytkowania ha					
ogółem stan na 31.12	300,4	300,4	335,1	332,2	325,4
tworzące gminny zasób nieruchomości	299,5	297,0	334,3	331,2	324,6
przekazane w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym	0	0	0	0	0
przekazane w użytkowanie wieczyste	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8
przekazane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

11. Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Do obiektów i obszarów chronionych zalicza się chronione na podstawie następujących przepisów:

- Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody:
 - Goplańsko – Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu,
 - 3 pomniki przyrody.

Opis terenów i obiektów jest zawarty w rozdziale *„Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego”* niniejszego opracowania.

- Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy Prawo Geologiczne i górnicze. Na terenie gminy ochronie podlegają złoża kopalin, wody podziemne i inne składniki środowiska, w związku z wykonywaniem prac geologicznych i eksploatacją kopalin, opisanych w rozdziałach: *„Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla”* oraz *„Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego”* niniejszego opracowania.
- Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ochronie i opiece podlegają zabytki, obiekty i stanowiska archeologiczne, których opis zawarty jest w rozdziale *„Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej”* niniejszego opracowania.
- Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ochrona gruntów rolnych i leśnych polega na ograniczaniu przeznaczenia tychże gruntów na cele nierolne i nieleśne, zachowaniu naturalnych torfowisk i zbiorników wodnych.
- Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy Prawo Wodne. Ochronie podlegają wody, ujęcia wód wraz z ich strefami ochronnymi.

12. Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na obszarze gminy nie występują naturalne zagrożenia mogące wpływać na rzeźbę terenu.

Brak jest zagrożeń wynikających z masowych ruchów ziemi – brak osuwisk wpisanych do rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów na których występują te ruchy.

Wszelkie zmiany ukształtowania powierzchni ziemi mają charakter antropogeniczny. Działaniem zniekształcającym rzeźbę terenu jest eksploatacja węgla brunatnego oraz kruszywa naturalnego.

W związku z dużym wpływem jaki wywiera powierzchniowa eksploatacja kopalin na środowisko, istotne jest przeprowadzenie rekultywacji po jej zakończeniu. Sposób prowadzenia prac, w przypadku wydobycia opartego na koncesji, określony jest w jej treści a wymóg jej przeprowadzenia spoczywa na właścicielu złoża lub przedsiębiorcy prowadzącym eksploatację.

13. Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

1. węgiel brunatny:

- Morzyczyn – zasoby bilansowe - 26,1 mln ton
- Mąkoszyn Grochowiska – zasoby bilansowe - 50,1 mln ton
- Zasoby przewidywane do wydobycia - ok. 39 mln ton
- Tomislawice (złoże eksploatowane) - zasoby bilansowe - 53,6 mln ton
- Zasoby do wydobycia - ok. 52,0 mln ton

2. kruszywo naturalne:

- złoża Goczki Polskie, złoża rozpoznane szczegółowo,
- złoża Pamiętka kruszywo naturalne /piasek/ w kat. C1 - złoża eksploatowane,
- złoża Władysławowo - kruszywo naturalne w kat. C1 - złoża zagospodarowane,
- złoża Władysławowo II - kruszywo naturalne w kat. C1 - złoża rozpoznane szczegółowo,
- złoża Pamiętka GK - kruszywo naturalne (piasek) w kat. C1 - złoża rozpoznane szczegółowo,
- złoża Pamiętka GB - kruszywo naturalne (piasek) w kat. C1 - złoża rozpoznane szczegółowo,
- złoża Pamiętka GK-I - kruszywo naturalne (piasek) w kat. C - złoża rozpoznane szczegółowo,
- złoża Władysławowo III - kruszywo naturalne w kat. C1 - złoża rozpoznane szczegółowo,
- złoża Władysławowo IV - kruszywo naturalne w kat. C1 - złoża rozpoznane szczegółowo.

3. wody podziemne:

Ponad połowa obszaru gminy znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 151 - zbiornik Turek - Konin – Koło.

4. Na terenie gminy brak udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

14. Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze gminy Wierzbinek istnieją następujące tereny górnicze:

- teren górniczy „Tomisławice” określony decyzją koncesyjną Nr 2/2008 z dnia 06.02.2008 r. udzieloną przez Ministra Środowiska;
- teren górniczy „Lubstów” koncesja Nr 221/93 z dnia 29.12.1993 r. udzielona przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych – zniesiony dec. Ministra Środowiska z dnia 24.08.2016r. znak: DGK-VI.4771.15.2016.AK(4).
- teren górniczy wyznaczony na podstawie koncesji Starosty Konińskiego na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża „Władysławowo” dec. z dn. 05.02.2009r. znak: WO.7511-1/09,
- teren górniczy wyznaczony na podstawie koncesji Marszałka Województwa Wielkopolskiego na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża „Pamiętka” dec. z dn.21.11.2015r. znak: DSR-17422.105.2014

W oparciu o koncesję nr 2 z dnia 06.02.2008r. na wydobywanie węgla brunatnego i kopalin towarzyszących ze złoża Tomisławice wydaną przez Ministra Środowiska, rozpoczęto w 2008r. budowę odkrywki. W maju 2010 roku rozpoczęto zdejmowanie nadkładu.

Eksploatacja węgla na tej odkrywce uruchomiona została we wrześniu 2011r. Surowiec odstawiany jest do ZE PAK transportem samochodowym i kolejowym. Zakończenie wydobywania nastąpi około roku 2030.

Już od chwili rozpoczęcia zdejmowania nadkładu na odkrywce prowadzone są prace związane z przyszłą rekultywacją techniczną i biologiczną wyrobiska. Po zakończeniu eksploatacji w miejscu odkrywki powstanie między innymi kompleks obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz zbiornik wodny o powierzchni ponad 200 ha.

Ustawa Prawo geologiczne i górnicze przewiduje możliwość sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu górniczego lub jego części, jeżeli w wyniku zamierzonej działalności określonej w koncesji przewiduje się istotne skutki dla środowiska.

Plan ten powinien zapewniać integrację wszelkich działań podejmowanych w granicach terenu górniczego w celu:

- wykonania działalności określonej w koncesji;

- zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego;
- ochrony środowiska, w tym obiektów budowlanych.

oraz może w szczególności określić:

- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się filar ochronny, w granicach którego ruch zakładu górniczego może być zabroniony bądź może być dozwolony tylko w sposób zapewniający należytą ochronę tych obiektów lub obszarów;
- obszary wyłączone z zabudowy bądź takie, w granicach których zabudowa jest dozwolona tylko po spełnieniu odpowiednich wymagań.

15. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

15.1. Stan komunikacji

15.1.1. Komunikacja drogowa

W gminie Wierzbinek układ komunikacji drogowej tworzą drogi: wojewódzkie, powiatowe i gminne:

- drogi wojewódzkie

Droga wojewódzka nr 266 relacji /Ciechocinek-Służewo-Radziejów/-Sompolno-Konin w części północnej koliduje z terenem odkrywki „Tomisławice”. Projektowane przełożenie kolidującego odcinka jest przewidziane po stronie zachodniej terenu kopalni i włączenie do istniejącej drogi w rejonie Piotrkowa Kujawskiego.

Droga wojewódzka nr 266 jest ważnym czynnikiem rozwoju gminy zapewniającym dogodne powiązania z innymi regionami kraju, stąd trasa ta może przyczynić się do rozwoju funkcji produkcyjnych i usługowych, zwłaszcza w rejonie Wierzbinka, Tomisławic, Chlebowa, Gaju i Łyska.

Droga wojewódzka nr 263 relacji Słupca-Ślesin-Sompolno-Kłodawa-Dąbie przebiega wzdłuż fragmentu granicy gminy Wierzbinek z gminą Sompolno. Z uwagi na przebieg drogi przez tereny rolnicze, nie stwarza ona istotnych kolizji przestrzennych.

- drogi powiatowe

System dróg powiatowych adaptowany w Studium ze zmianą na odcinkach kolidujących z terenem odkrywki „Tomisławice”. Drogi powiatowe w większości są w średnim stanie technicznym, niektóre z nich wymagają remontu lub przebudowy.

- drogi gminne

System dróg gminnych adaptowany w Studium. Stanowi on uzupełnienie sieci drogowej, przeznaczony do obsługi gminy, ze zmianą na odcinkach kolidujących z terenem odkrywki „Tomisławice”.

15.1.2. Transport kolejowy

Przez gminę przebiega linia kolejowa magistralna, dwutorowa, relacji Herby Nowe – Gdynia, z przystankiem w Zaryniu.

15.2. Stan systemów infrastruktury technicznej

15.2.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Stopień zwodociągowania gminy wynosi ok. 100%. Poszczególne ujęcia wody zaopatrują w wodę mieszkańców przyległych okolic i tak:

- hydrofornia Wierzbinek - Chlebowo – zaopatruje miejscowości: Wierzbinek, Boguszyce, Boguszytzki, Sadlno, Ziemięcín, Tomisławie, Krzyszkowice, Galczyce, Palmowo, Stanisławowo, Janowice, Ostrowo, Tomaszowo,
- hydrofornia w Zaryniu - Zaryń, Zamość, Mąkoszyn, Goczki, Sumin, Bratki, Zielonka, Posada, Synogać, częściowo Łysek, Chlebowo, Gaj, Dębowiec, Kazimierzewo,
- hydrofornia w Racięcínie – Racięcín, Kol. Racięcín, Stara Ruda, Wilcza Kłoda, Morzyczyn, Kalina, Broniszewo, Zaborowo, Ruszkowo, Ruszkówek, Janowo, Talarkowo, Słomkowo, Kwiatkowo, Straszewo, Pagórki, Witkowice, Walerianowo, Helenowo, Wójcinek, Teresewo, Nykiel, Kazimierowo.

Gospodarka ściekowa rozwiązywana jest indywidualnie, w oparciu o bezodpływowe zbiorniki ścieków które są wywożone przez wyspecjalizowane firmy do punktów zlewnych w sąsiednich gminach.

Przyzagrodowe oczyszczalnie eksploatowane są w następujących szkołach Morzyczynie, Boguszycach, Mąkoszynie, Zaryniu, Tomisławicach i Zakrzewku. W 2010r. wybudowano biologiczną modułową oczyszczalnię ścieków w Wierzbinku.

Program gospodarki wodno – ściekowej gminy obejmuje skanalizowanie wsi, charakteryzujących się zwartą zabudową. Są to Wierzbinek i Boguszyce, Sadlno oraz Morzyczyn, Ruszkowo i Ziemięcín.

Dla pozostałych miejscowości, z uwagi na duże rozproszenie zabudowy mieszkaniowej zaleca się użytkowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.

Korzystający z instalacji w % ogółu ludności		
wodociąg	%	98,2
kanalizacja	%	2
Wodociągi		
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	221,9
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	7431
Kanalizacja		
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	2,9
ścieki odprowadzone	dam ³	3
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	151

Zródło: GUS, Bank Danych Lokalnych 2014r.

Dla powiatu konińskiego oraz ogółu terenów wiejskich w województwa powyższe dane są następujące:

Korzystający z instalacji w % ogółu ludności - dla powiatu konińskiego		
wodociąg	%	96,8
kanalizacja	%	37,2

Korzystający z instalacji w % ogółu ludności - dla województwa wielkopolskiego (tereny wiejskie)		
wodociąg	%	94,4
kanalizacja	%	43,7

15.2.2. Gospodarka odpadami

Gmina nie należy do Związku Gmin, jednak współpracuje z Związkiem Międzygminnym „Koniński Region Komunalny” w zakresie projektu „Uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie subregionu konińskiego”. Gmina w tym zakresie Uchwałą Nr XXVI/169/09 Rady Gminy Wierzbinek z dnia 12.03.2009 r. powierzyła zadania do realizacji Związkowi Międzygminnemu „Koniński Region Komunalny” w Koninie.

Zgodnie z Planem gospodarki odpadami Gmina Wierzbinek prowadzi na swoim terenie selektywną zbiórkę odpadów, środowiska. Odpady z gospodarstw domowych gromadzone są w pojemnikach plastikowych w obejściach i odbierane przez uprawnione do tego firmy transportowe

15.2.3. Gospodarka energetyczna

Na terenie gminy biegną napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15kV oraz elektroenergetyczna linia przesyłowa wysokiego napięcia 220kV Pątnów – Włocławek Azoty, która jest własnością Polskich Sieci Energetycznych S.A. w Warszawie i linia 110kV El. Konin – Włocławek i Lubstów – Babiak. Linie te posiadają pasy technologiczne o szerokości:

- linia 220kV – 35 m w obie strony od osi linii,
- linia 110kV – 15 m w obie strony od rzutu poziomego skrajnego przewodu linii,
- linia 30kV – 7,5 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu linii,
- linia 15kV – 5 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu linii,
- linia 0,4kV - 3 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu linii.

Wszystkie istniejące na obszarze urządzenia elektroenergetyczne należy wkomponować w projektowane zagospodarowanie przedmiotowego terenu, zachowując bezpieczne odległości zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami.

Tereny przewidziane do zabudowy będą objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, których wykonanie będzie zawierać m. in. Ewentualne uzupełnienia sieci energetycznej oraz usunięcie kolizji lokalizacyjnych z uwzględnieniem ustaleń Polskich Norm oraz pozostałych przepisów branżowych.

Dopuszcza się przebudowę istniejących linii 15kV i 110kV kolidujących z obszarem odkrywki.

Na terenie gminy działają 3 siłownie elektroenergetyki wiatrowej o mocy 600 kW zlokalizowane w obr. geodezyjnym Ziemięcín (2 szt.) i 1 w Mąkoszynie. Ponadto, zostały wydane decyzje o warunkach zabudowy dla elektrowni wiatrowych, Broniszewie i Cegielni - Rudki.

W niniejszym studium przyjęto zasadę ograniczania lokalizowania nowych elektrowni wiatrowych (z wyjątkiem przydomowych na użytek własny) na terenach o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych oraz na obszarach, na których mogą wystąpić kolizje z trasami przelotów ptaków.

Elektrownie wiatrowe o wysokości równej i większej niż 100m nad poziomem terenu stanowią przeszkody lotnicze i ich lokalizacja powinna być uzgodniona z

Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego. Z kolei lokalizacja elektrowni wiatrowych o wysokości równej i większej niż 50m nad poziomem terenu wymaga zgłoszenia do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP.

15.2.4. System gazowniczy

Obecnie na terenie gminy Wierzbinek nie ma sieci gazowej.

Mieszkańcy Gminy korzystają w gospodarstwach domowych z wymiennych butli gazowych.

Zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, przewiduje się lokalizację magistrali gazowej Ø200 mm Brdów – Sompolo – Kleczew – Witkowo, z której istnieje możliwość doprowadzenia gazu przewodowego na teren gminy Wierzbinek.

15.2.5. Rurociągi paliwowe

Przez teren gminy przebiegają dwie trasy rurociągów naftowych: PERN „Przyjaźń” i PKN Orlen „Żółwieniec – Kopalnia Góra”. Jedna trasa przebiega na wysokości wsi: Teresewo – Nykiel – Wilcza Kłoda – Obory, a druga Obory – Morzyczyn – Racięcín. Obiekty wymagają zachowania pasa technicznego o zróżnicowanej szerokości w zależności od grubości nakrywającej warstwy gruntu.

Minimalne odległości dla zabudowy wynoszą 40 m.

15.2.6. Telekomunikacja i komunikacja elektroniczna

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa stacje bazowe telefonii komórkowej zaliczane są do inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska i podlegają procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Parametry emisyjne tych obiektów muszą być dostosowane do przeznaczenia i sposobu użytkowania terenów, na których się znajdują.

Za pożądane uważa się unikanie eksponowanych lokalizacji stacji bazowych komunikacji elektronicznej na obszarach o szczególnych walorach krajobrazowych. Jako rozwiązanie korzystne dla krajobrazu uważa się stosowanie masztów słupowych.

16. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym istnieje obowiązek uwzględnienia w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zadań rządowych służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych wpisanych do rejestru oraz zadań samorządu województwa, zawartych w programach wojewódzkich. Zadania te nie dotyczą powiatu konińskiego.

Do zadań o znaczeniu ponadlokalnym, które powinny być uwzględnione na terenie gminy Wierzbinek, wynikających z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, należą:

- 1) w zakresie komunikacji: drogi wojewódzkie nr 263 i 266 oraz linia kolejowa 131,
- 2) w zakresie infrastruktury technicznej:
 - linie elektroenergetyczna WN 110 kV i WN 220 kV,
 - istniejący i projektowany ropociąg tranzytowy,
 - gazociąg wysokiego ciśnienia Dn 200 mm relacji Babiak – Sompolno – Wilczyn.
- 3) w zakresie środowiska przyrodniczego:
 - Obszar Chronionego Krajobrazu „Goplańsko-Kujawski”,
 - Park Krajobrazowy „Nadgoplański Park Tysiąclecia”,
 - obszary specjalnej ochrony ptaków i siedlisk Natura 2000,
 - krajowe drogi migracji ptaków,
 - główny zbiornik wód podziemnych (GZWP) w obrębie utworów kredowych,
 - złoża kopalin energetycznych – węgiel brunatny,
 - złoża kopalin skalnych – piaski i żwiry (kruszywo naturalne),
 - regionalne korytarze ekologiczne dolin rzecznych, oraz obszary mokradłowe,
 - projektowane obiekty małej retencji,
 - odtwarzanie ciągłości ekologicznej rzek (budowa i modernizacja przepławek),
 - obszary wpływu eksploatacji węgla brunatnego,
 - zasięg występowania leja depresyjnego dla wód podziemnych spowodowanego eksploatacją węgla brunatnego – zwierciadło trzeciorzędowo – kredowe,
 - główne zbiorniki wód podziemnych monitorowane w sieci krajowej i regionalnej o ponadnormatywnym stężeniu badanych zanieczyszczeń,
 - rzeki o znacznym stopniu zanieczyszczenia w punktach pomiarowo-kontrolnych – rzeka Noteć o niezadowalającej jakości (klasa V).

17. Uwarunkowania wynikające z wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej

Gmina Wierzbiniek jest położona w strefie wododziałowej Warty i Noteci. Istniejące cieki wodne nie stwarzają niebezpieczeństwa nadmiernego przyboru wód. Na terenie gminy nie występują obszary narażone na powódzie. Lokalnie, w okresie roztopów wiosennych, mogą wystąpić niewielkie podtopienia, nie zagrażające mieszkańcom gminy.